പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 114

രാമ ഉവാച-

ക ഏഷ ദൃശ്യതേ വ്യോമ്നി സർവാഭരണഭൂഷിതഃ .

വിമാനസ്ഥോ മഹാദീപ്ത മധ്യാഹ്നാർക ഇവാപരഃ 1.

ദുഷ്പ്രേക്ഷ്യഃ സർവമർത്യാനാം തസ്യാംകേ ചാരുഹാസിനീ .

അപരാ ശ്രീരിവ ബ്രഹ്മംസ്തഥാ പംചസുയോഷിതഃ 2.

ഗായംതി മധുരാം ഗീതിം സുഭ്രൂഭംഗനിരീക്ഷണൈഃ .

മംദസ്മിതൈഃ കരതലശബ്ദാസ്ഫോടികയാ തഥാ 3.

ക്വചിദ്ഗലകൃതൈർഗീതൈരന്യോന്യ കരതാഡനൈഃ .

അന്യോന്യ മുഖമാലോക്യ പ്രലോഭൈർഗീതപൂർവകൈഃ 4.

ക്രീഡന്നാസ്തേ മഹായോഗീ പദ്മകിംജൽകസന്നിഭഃ .

ഏവം ചരിതപുണ്യേന കേന വാ തദ്വദസ്വ മേ 5.

ശംഭുരുവാച-

ഏഷ വിപ്രഃ പുരാ രാമ സർവസംപത്സമന്വിതഃ .

നാനാവിധസുഖോപേതോ ഭാര്യാപോഷണതത്പരഃ 6.

അപുത്രോ ദാനഹീനശ്ച ദേവതാർചനവർജിതഃ .

പംചയജ്ഞവിഹീനശ്ച സ്വാധ്യായപരിവർജിതഃ 7.

പ്രാതർമ്മധ്യാഹ്നസായാഹ്നഭോജനപ്രവണോഽശുചിഃ .
കദാചിദഗമദ്ഗേഹം ഗൗതമസ്യ മഹാത്മനഃ 8.
ത്ര്യംബകസ്യ ഗിരൗ പുണ്യേ നാനാമുനിഗണാശ്രിതേ .
തത്രാപി ശോഭിതഗൃഹം സ്ഫടികസ്തംഭകല്പിതമ് 9.
അഗുരുദ്രവകസ്തൂരീചംദ്ര കുംകുമചർചിതാ .
ഭിത്തിര്യസ്യ ച സംതാനകുസുമാമോദസൗഷ്ഠവമ് 10.
കസ്തൂരികാ പുഷ്പരസ സമുത്സേചിതഭൂതലമ് .
സൂക്ഷ്മ സുശ്വേതവിവിധവിതാനപരിശോഭിതമ് 11.
അംഗണം ശോഭിത മഹാകദലീപൂഗശോഭിതമ് .
സമീപസരസീജാത മംജുകൂജന്മധുവ്രതമ് 12.
പാടീരതരുസംഭൂത ഗംധപൂരിതദിങ്മുഖമ് .
ശിക്ഷാഗീതകൃതാൽഹാദ ഗീതപൂരിതദിങ്മുഖമ് 13.
നിദാഘജനിതാതാപ നാശയംത്രവിനിർമിതമ് .
കദലീദലസംച്ഛാദി പാവകാകല്പിതച്ഛദമ് 14.
പാടീരതരുസുസ്നിഗ്ധ സാംദ്ര ദ്വാരകപാടകമ് .
സൗഗംധികമഹാമോദി കല്പിതാംതര ഭിത്തികമ് 15.
ഈശാനഭാഗസുഭഗ രതികല്പിത വേദികമ് .
ഹാടികാകല്പിതപദം വിചിത്രവേദികായുതമ് 16.
സുസ്നിഗ്ധനി ബിഡച്ഛായം വടമൂലോപകല്പിതമ് .
പ്രസൂനകദലീഖംഡ സരോഭിഃ പ്രാംതശോഭിതമ് 17.
മഹാവടാഗ്രസംലഗ്ന തുഷാരിതപയോധരമ് .
നാകോപവനസംപന്ന വിചിത്രാരാമ ശോഭിതമ് 18.
വാപീകൂപതഡാഗാദ്യമനേകവനശോഭിതമ് .
മംദം മംദം വവൗ വായുര്യത്ര ഗേഹേ സുഖപ്രദഃ 19.
വാദിന്യശ്ചാരുസർവാംഗ്യോ വാദ്യാനി സ്മരസംപദഃ .
വീണാം വേണും ത്രിവേണും ച വാദയംതി വരാംഗനാഃ 20.

തൗർയ്യത്രികകൃതോ നാർയ്യശ്ചതുർദിക്ഷു തഥോർദ്ധ്വതഃ .

സുവർണാദികപാത്രേഷു വടകാ ഭസ്മനഃ ശുഭാഃ 21.

വാസിതാഃ സർവഗംധൈശ്ച സുധൂപൈരപി ധൂപിതാഃ .

കുശഗ്രഥിതസംഘാശ്ച അക്ഷമാലാശ്ച കോടിശഃ 22.

കൃഷ്ണാജിനസഹസ്രാണി ബഹിഃ പ്രാംതേ സ്ഥിതാനി ച .

ഏതാദൃശേ ഗൃഹവരേ ദേവവംദ്യോ മുനീശ്വരഃ 23.

കർപൂരാദീംശ്ച സംസ്ഥാപ്യ ചതുർദിക്ഷു മുനീശ്വരഃ .

പാടീരപീഠേ കർപൂരസിംഹാസനമകല്പയത് 24.

സൂക്ഷ്മം ശ്വേതം ച സുസ്രിഗ്ധമാവൃത്തം ഘനസാരകൈഃ .

സുഗംധവാസിതജലൈഃ സ്നാപ്യ ക്ഷീരേണ ശംകരമ് 25.

അന്യൈശ്ച വൈദികൈർമംത്രൈഃ സ്നാപയിത്വാ സദാശിവമ് .

ദാരുചംദ്രോപപീഠേ തു വസ്ത്രപീഠം നിധായ ച .

പാത്രികാമഗ്രതഃ സ്ഥാപ്യ സ്ഥാപയിത്വാ ദലേഷ്വമൂൻ 26.

ഏകസ്മിന്നക്ഷതാഃ പാത്രേ അന്യസ്മിൻസതിലാക്ഷതാഃ .

പംചഗംധകമേകസ്മിന്നന്യസ്മിന്നഷ്ടഗംധകമ് 27.

കാശ്മീരം മൃഗനാഭിം തു കർപൂരം ചംദനം തഥാ .

പാത്രേഷ്വന്യേഷു വിന്യസ്യ പൂജാസ്ഥാനേ പ്രകല്പ്യ ച 28.

നാനാവരണമാർഗേണ പൂജാ തത്ര വിധീയതേ .

ലിംഗമധ്യേ സ്ഥിതോ ദേവഃ പംചവക്ത്രഃ സദാശിവഃ 29.

തസ്യ പ്രാവരണം ലിംഗം ശക്തിസ്തസ്യ വിധീയതേ .

ശക്തേരാവരണം വിഷ്ണുർവിഷ്ണോരാവരണം വിധിഃ 30.

ബ്രഹ്മപ്രാവരണം ചംദ്രസ്തസ്യ സൂര്യസ്തതഃ ശ്രുതിഃ .

ദിഗ്ദേവതാസു തദ്ഗുപ്തിസ്താസാമാവരണം ദിശഃ 31.

ദിശാമാവരണം ശംഭുസ്തസ്യ ചാവരണം ഗുണാഃ .

ദശപ്രാവരണം ഹ്യേതച്ഛിവലിംഗാർചനം ശുഭമ് 32.

കേഷാംചിന്മതമേതത്സ്യാദഥ പ്രാവരണാംതരമ് .

വിദ്യാവരണമാഖ്യാതം തദുമാവരണം സ്മൃതമ് 33.

വിഷ്ണുരാവരണം തസ്യാ വിഷ്ണോശ്ചാവരണം വിധിഃ .

ബ്രഹ്മപ്രാവരണംചംദ്രസ്തസ്യ ഭാനുരഥാവൃതിഃ 34.

ഭാനോരാവരണം ചേശ ഇതി ഷോഢാവൃതിഃ സ്മൃതാ .

വിധിം വിനാ സമാഖ്യാതം പംചാവരണമുത്തമമ് 35.

ശശാംകവിഷ്ണുശക്തീനാമേതദാവരണത്രയമ് .

അംബികാവരണം പ്രോക്തമേകാവരണമുത്തമമ് 36.

അഥവാ ലോകപാലാഃ സ്യുരാവൃതിഃ സോമപൂജനേ .

അനാവരണമഥവാ പൂജനം ശസ്യതേ ശിവേ 37.

പത്രികാഷ്ടദലേഷ്വേവ സ്ഥിതദ്രവ്യൈര്യജേച്ഛിവമ് .

പത്രികാലക്ഷണം വക്ഷ്യേ സർവകർമോപയോഗിതമ് 38.

സ്വർണേന രാജതേനാഥ താമ്രേണാഥ പ്രകല്പിതമ് .

മുക്താശുക്തിനിഭം കുര്യാത്പത്രികാഷ്ടദലം ശുഭമ് 39.

പദ്മപത്രസമാനാഷ്ടകോണാകാരം പ്രകല്പയേത് .

പലമാത്രം തതഃ ശസ്തം നിർവൃതം വിസ്തൃതം പദമ് 40.

അസ്ഥൂലമധ്യമുപരി പദ്മാകൃതിദലാഷ്ടകമ് .

അഥവാ ശക്തിമാർഗേണ പംചപത്രം പ്രകല്പയേത് 41.

ത്രിപത്രമഥവാ കുര്യാച്ഛക്തിഭാവേ മതേന ച .

യഥാ സ്യാച്ഛോഭനം പാത്രം തഥാ കുർയ്യാദ്വിചക്ഷണഃ 42.

ശക്ത്യാംതരിതരുദ്രാക്ഷൈഃ കല്പിതാഷ്ടശതൈഃ ശുഭാ .

മാലോപവീതം ത്രിംശത്യാ അഷ്ടകേന പ്രകല്പിതമ് 43.

പ്രഗംഡയോരഥൈകൈകം ബദ്ധാ തു ദ്വേ പ്രകോഷ്ഠയോഃ .

ശിരസ്യേകാ ധൃതാ തേന കംഠേ ച പരമർഷിണാ 44.

രുദ്രാക്ഷൈഃ സ്ഫടികൈ രത്നൈഃ കല്പിതാ ഹ്യക്ഷമാലികാ .

വ്യാഘ്രചർമാസനം കൃത്വാ പദ്മാസനഗതോ മുനിഃ 45.

ആവാഹനാസനം ചാർഘ്യം പാദ്യം വാചമനീയകമ് .

നിർവർത്യ ഗംഗാസലിലൈഃ സ്നാപയാമാസ ശംകരമ് 46.

അഷ്ടഗംധകസംയുക്തൈഃ പുഷ്പൈർബകുലപാടലൈഃ .

സ്വർണഭാംഡസ്ഥിതൈർവസ്ത്രശോധിതൈർവാസിതൈർദൃഢമ് 47.

ദ്വാരേ താമ്രകടാഹസ്ഥ പ്രബംധദ്രോണിനാ ശുഭമ് .

ഗോശൃംഗേണ വിഷാണേന ഗവയസ്യ തഥാ ക്വചിത് 48.

ദക്ഷിണാവർതശംഖേന രത്നപാത്രൈരഥാപി വാ .

സ്വർണൈർവാ രാജതൈർവാപി താമ്രൈഃ കാംസ്യൈരഥാപി വാ 49.

സ്വർണൈശ്ച സൂക്ഷ്മകലശൈഃ സ്നാപയാമാസ ചേച്ഛയാ .

അഥവാ മൃണ്മയൈഃ കുർയ്യാത്പദ്മപത്രൈരഥാപി വാ 50.

പാലാശൈശ്ചൂതജംബ്വാദ്യൈഃ പാത്രൈഃ സംസ്നാപയേദ്വിഭുമ് .

സ്നാനാനാമഥ സർവേഷാം ധാരാസ്നാനം വിശിഷ്യതേ 51.

നമസ്തേത്യാദിമംത്രേണ ശതരുദ്രിയസംജ്ഞിനാ .

ശം ചേത്യാദ്യനുവാകേന ശാംതിരൂപേണ ചേശ്വരമ് 52.

ആവൃത്യ ച യഥാശക്തി പശ്ചാദ്ഗംധാദി വിന്യസേത് .

തതശ്ച ശോഭനൈഃ പുഷ്പൈഃ പത്രൈർബില്വൈഃ സമർചയേത് 53.

തുലസീമാരുവദലൈഃ കൽഹാരൈശ്ച മഹോത്പലൈഃ .

നീലോത്പലൈരുത്പലൈശ്ച ശേഷൈശ്ച കരവീരകൈഃ 54.

കർണികാരൈഃ സിതാംഭോജൈരപരാജിതയാ തഥാ .

തിലാക്ഷതൈരക്ഷതൈശ്ച ശ്രീപത്രൈസ്തിലമിശ്രകൈഃ 55.

ഏവം മഹേശമീശാനം പൂജയാമാസ ഗൗതമഃ .

കർപൂരാഗരുകസ്തൂരീ സർജ്ജാഗരുകചംദനൈഃ 56.

അന്യൈശ്ച ധൂപയാമാസ ഷോഡശാഥ പ്രദീപികാഃ .

കർപൂരവർത്തിസംയുക്താ ദീപയംത്രോപരിസ്ഥിതാഃ 57.

നിവേദിതം മഹേശായ അഥ നൈവേദ്യമുത്തമമ് .

സുപക്വശാലിപിഷ്ടാന്നം ഭക്ഷ്യം ലേഹ്യം ച ചോഷ്യകമ് 58.

മധുരാദിസമോപേതം പംചഭക്ഷ്യസമന്വിതമ് .

അനേകപക്വശാകാഢ്യമനേക പക്വമിശ്രിതമ് 59.

പാനം വിംശതിസംയുക്തം ദ്രാക്ഷാരംഭാഫലാന്വിതമ് .

സൂപാഷ്ടകാദിസംയുക്തം യുക്തം മൂലഫലാദിനാ 60.

യഥാസംഭവസംയുക്തൈരന്യൈരപ്യുപകല്പിതമ് .

അഗ്രപുഷ്പസമോപേതം നൈവേദ്യം പ്രദദൗ മുനിഃ 61.

സൗവർണപാത്രികാ ന്യസ്തനീരാജനസഹസ്രകമ് .

സോപഹാരായ ദേവായ ദത്വാ ചൈവ നമസ്യ ച 62.

പൂഗഖംഡാനഥോ ഘൃഷ്ടാൻപത്രാണി ക്ഷാലിതാനി ച .

അപൃഷ്ഠാഗ്രാണി സുശ്വേതച്ഛദയാവൃതികാനി ച 63.

ഘനസാരകചൂർണം ച ന്യസ്തപത്രത്രയം ശുഭമ് .

സൗവർണപാത്രവിന്യസ്തമിദം താംബൂലമീശ്വരേ 64.

അഥ പ്രദക്ഷിണം കൃത്വാ നമസ്കാരാനനംതരമ് .

അഷ്ടയോഷാസ്തതഃ പ്രാപ്താസ്തംത്രീവേണ്വാദിധാരികാഃ 65.

വിചിത്രവാദ്യവാദിന്യഃ സംപ്രാപ്താ മുനിസന്നിധിമ് .

ക്ഷുദ്രതാലയുഗം ഗൃഹ്യ സ്വയം ഗാതും പ്രചക്രമേ 66.

ഗൗതമേ ഗാതുമുദ്യുക്തേ താനം കുര്യുരഥാംഗനാഃ .

മംദം മംദം ച വാദ്യാനി വാദയംതി തഥാപരാഃ 67.

മധുരം ഗായതി മുനൗ സ്വരാമൂർതിഭൃതസ്തഥാ .

പ്രാനൃത്യംത മഹേശാഗ്രേ തദദ്ഭുതമിവാഭവത് 68.

ഏതസ്മിന്നംതരേ പ്രാപ്തോ ഭഗവാന്നാരദോ മുനിഃ .

തമാഗതം ഗൗതമോപി സംപൂജ്യ പ്രണിപത്യ ച 69.

ആഹചൈനംകൃതാർഥോസ്മിനചകശ്ചിന്മയാസമഃ .

തവാഗമനകൃത്യം കിം കുത ആഗമനം തഥാ 70.

ശ്രീനാരദ ഉവാച-

പാതാലാദാഗതോസ്മീഹ ഭുക്ത്വാ വൈ ബാണമംദിരേ .

ആയാസ്യംതി മഹാത്മാനോ ബാണശുക്രാദയോ ഗൃഹമ് 71.

അഥ ക്ഷണാദഭ്യഗാച്ച ബാണഃ പരപുരംജയഃ .

വിംശത്യക്ഷൗഹിണീയുക്തോ ഗജമാരുഹ്യ സോഽസുരഃ 72.

അപരം ഹി ഗജം ശുക്രഃ പ്രഹ്ലാദോ രഥമുത്തമമ് .

വൃഷപർവാ രഥവരം ബലിസ്തുരഗമുത്തമമ് 73.

ആഗതാനഥ താൻസർവാനാജ്ഞായ സ തു ഗൗതമഃ .

സശിഷ്യോ നിർജഗാമാഥ ഹ്യാദായാർഘ്യാദികം ത്വരാ 74.

ഗൗതമം ചാപി തേ വീക്ഷ്യാവരുഹ്യ ച ഗജാദികാത് .

നമശ്ചക്രുരഥോ ദൈത്യാസ്തം നമസ്കൃത്യ ഭാർഗവമ് 75.

ആലിംഗ്യ രാക്ഷസാൻസർവാൻപൂജയിത്വാ യഥാവിധി .

സേനായാഃ സന്നിവേശം ച ചകാര മുനിപുംഗവഃ 76.

പാദൗ പ്രക്ഷാല്യ ശുക്രസ്യ ജലം മൂർധ്നി ധൃതം തഥാ .

വിചിത്രഫലസംയുക്തം ദത്തവാനർഹണം മുനിഃ 77.

വാപീതഡാഗസരസീ സ്നാനപൂർവകൃത ക്രിയാഃ .

സംഗമേ വർതമാനേ തു ഗൗതമസ്യാശ്രമേ ശുഭേ 78.

തദ്ഗേഹം തു പ്രവിശ്യാഥ രാക്ഷസാസ്സപുരോഹിതാഃ .

ദേവപൂജാപ്രപത്തിം ച ചക്രുഃ സർവേ ദ്വിജാലയേ 79.

സദ്യഃ പ്രകല്പിതായാം ച വേദ്യാം ശുക്രോഽയജച്ഛിവമ് .

തസ്യൈവ വാമഭാഗേ തു പ്രഹ്ലാദോയജദച്യുതമ് 80.

സോമം ച ബലിരപ്യേവമന്യേ ചാസുരപുംഗവാഃ .

അഥ ബാണോഽയജദ്ദേവമേകമേവ ത്രിയംബകമ് 81.

ശുക്രോപി ഭഗവന്തന്തമുമാനാഥമപൂജയത് .

ഗൗതമോപ്യഥ മധ്യാഹ്നേ പൂജയാമാസ ശംകരമ് 82.

സർവേ ശുക്ലാംബരധരാ ഭസ്മോദ്ധൂലിതവിഗ്രഹാഃ .

സിതേന ഭസ്മനാ കൃത്വാ സർവസ്ഥാനേ ത്രിപുംഡ്രകമ് 83.

നത്വാ തു ഭാർഗവം സർവേ ഭൂതശുദ്ധിം പ്രചക്രമുഃ .

ഹൃത്പദ്മമധ്യേ സുഷിരം തത്രൈവ ഭൂതപംചകമ് 84.

തേഷാം മധ്യേ മഹാകാശമാകാശേ നിർമലാനലമ് .
തന്മധ്യേ ച മഹേശാനം ധ്യായേദ്ദീപ്തിമയം ശുഭമ് 85.
അജ്ഞാനസംയുതം ഭൂതം ശമലം സർവസംഗതമ് .
തദ്ദേഹമാകാശദീപേ പ്രദഹേജ്ജ്ഞാനവഹ്നിനാ 86.
ആകാശസ്യാവൃതം ചാഹം ദഗ്ധ്വാ്ഽകാശമഥോ ദഹേത് .
ദഗ്ധ്വാകാശമയോ വായുമഗ്നിഭൂതം തദാ ദഹേത് 87.
അബ്ഭൂതം ച തതോ ദഗ്ധ്വാ പൃഥിവീഭൂതമേവ ച .
തദാശ്രിതാൻഗുണാന്ദഗ്ധ്വാ തതോ ദേഹം പ്രദാഹയേത് 88.
ഏവം ദഹിത്വാ ഭൂതാനി ദേഹീ തജ്ജ്ഞാനവഹ്നിനാ .
ശിഖാമധ്യസ്ഥിതം വിഷ്ണുമാനംദരസനിർഭരമ് 89.
നിഷ്പന്നചംദ്രകിരണസംകാശകിരണം ശിവമ് .
ശിവാംഗോത്പന്നകിരണൈരമൃതദ്രവസംയുതൈഃ 90.
സുശീതലാ തതോ ജ്വാലാ പ്രശാംതാ ചന്ദ്രരശ്മിവത് .
പ്രസാരിതസുധാരുഗ്ഭിഃ സാംദ്രീഭൂതശ്ച സംപ്ലവഃ 91.
ക്രമേണ പ്ലാവിതം ഭൂതഗ്രാമം സംചിംതയേത്പരമ് 92.
ഇത്ഥം കൃത്വാ ഭൂതശുദ്ധിം ക്രിയാർഹോ മർത്യഃ ശുദ്ധോ ജായതേ ഏവ ശുദ്ധഃ .
പൂജാം കർതും ജാപ്യകർമ്മാപി പശ്ചാദ്ദേവധ്യാനേ ബ്രഹ്മഹത്യാദി ഹാനിഃ 93.
ഏവം ധ്യാത്വാ ചംദ്രദീപ്തിപ്രകാശം ധ്യാനേനാരോപ്യാശു ലിംഗേ ശിവസ്യ .
സദാശിവം ദീപമധ്യേ വിചിംത്യ പംചാക്ഷരേണാർചനമവ്യയം തു 94.
ആവാഹനാദീനുപചാരാംസ്തഥാപി കൃത്വാ സ്നാനം പൂർവവച്ഛംകരസ്യ .
ഉദുംബരം രാജതം സ്വർണപീഠം വസ്ത്രാദിഛന്നം സർവമേവേഹ പീഠമ് 95.
അംതേ കൃത്വാ ബുദ്ബുദാനാം ച വൃഷ്ടിം പീഠേ പീഠേ നാഗമേകം പുരസ്താത് .
കുര്യാത്പീഠേ ചോർധ്വകേ നാഗയുഗ്മം ദേവാഭ്യാശേ ദക്ഷിണേ വാമതശ്ച 96.
ജപാപുഷ്പം നാഗമധ്യേ നിധായ മധ്യേ വസ്ത്രം ദ്വാദശ പ്രാതിഗുണ്യേ .
സുശ്വേതേന തസ്യ മധ്യേ മഹേശം ലിംഗാകാരം പീഠയുക്തം പ്രപൂജ്യ്മ് 97.
ഏവം കൃത്വാ ബാണമുഖ്യാ ദിതീശാ ദത്ത്വാ ദത്ത്വാ പംചഗംധാഷ്ടഗംധമ് .

പുഷ്പൈഃ പത്രൈഃ ശ്രീ തിലൈരക്ഷതൈശ്ച തിലോന്മിശ്രൈഃ കേവലൈശ്ച പ്രപൂജ്യ 98.
ധൂപം ദത്ത്വാ വിധിവത്സംപ്രയുക്തം ദീപം ദത്ത്വാ ചോക്തമേവോപഹാരമ് .
പൂജാശേഷം തേ സമാപ്യാഥ സർവേ ഗീതം നൃത്യം തത്രതത്രാപി ചക്രുഃ 99.
അഥാസ്മിന്നംതരേ ഗൗതമസ്യപ്രാപ്തഃ ശിഷ്യഃ ശംകരാത്മേതി നാമ്നാ 100.
ഉന്മത്തവേശോ ദിഗ്വാസാ അനേകാവൃതിമാശ്രിതഃ .
ക്വചിദ്ദ്വിജാതിപ്രവരഃ ക്വചിച്ചംഡാലസന്നിഭഃ 101.
ക്വചിച്ഛൂദ്ര സമോ യോഗീ താപസഃ ക്വചിദപ്യുത .
ഗർജത്യുത്പതതേ ചൈവ നൃത്യതി സ്തൗതി ഗായതി 102.
രോദിതി ശൃണുതേ വ്യക്തം പതത്യുത്തിഷ്ഠതി ക്വചിത് .
ശിവജ്ഞാനൈകസംപന്നഃ പരമാനംദനിർഭരഃ 103.
സംപ്രാപ്തോ ഭോജ്യവേലായാം ഗൗതമസ്യാംതികം യയൗ .
ബുഭുജേ ഗുരുണാ സാകം ക്വചിദുച്ഛിഷ്ടമേവ ച 104.
ക്വചില്ലേഹതി തത്പാത്രം തൂഷ്ണീമേവാഭ്യഗാത്ക്വചിത് .
ഹസ്തം ഗൃഹീത്വൈവ ഗുരോഃ സ്വയമേവാഭുനക്ക്വചിത് 105.
ക്വചിദ്ഗൃഹാംതരേ മൂത്രം ക്വചിത്കർദമലേപനമ് .
സർവദാ തം ഗുരുർദൃഷ്ട്വാ കരമാലംബ്യ മംദിരമ് 106.
പ്രവേശ്യ സ്വീയപീഠേ-തമുപവേശ്യാഭ്യഭോജയത് .
സ്വയം തദസ്യ പാത്രേണ ബുഭുജേ ഗൗതമോ മുനിഃ 107.
തസ്യ ചിത്തം പരിജ്ഞാതും കദാചിദഥ സുംദരീ .
അഹല്യാ ശിഷ്യമാഹൂയ ഭുംക്ഷ്വേത്യുക്ത്വാഥ സാ ശുഭാ 108.
സൗവർണേ ഭാജനേ ചാന്നം നിധായ ചഷകാംതരേ .
പാനാദികമഥോ ദത്വാ ഏകസ്മിൻപാവകം പുനഃ 109.
നിധായാംഗാരനിചയം കംടകാനാം ചയം പരേ .
നിധായ ഭുംക്ഷ്വ ഭുംക്ഷ്വേതി സ ചാപി ബുഭുജേ മുനിഃ 110.
യഥാ പപൗ ഹി പാനീയം തഥാ വഹ്നിമപി ദ്വിജഃ .

കംടകാനപി ഭുക്ത്വാ സ യഥാപൂർവമതിഷ്ഠത 111.

പുരാ ഹി മുനികന്യാഭിരാഹൂതോ ഭോജനായ ച .

ദിനേദിനേ തത്പ്രദത്തം ലോഷ്ഠമംബു ച ഗോമയമ് 112.

കർദമം കാഷ്ഠദംഡം ച ഭുക്ത്വാ പ്രീത്യാഥ ഹർഷിതഃ .

ഏതാദൃശോ മുനിരസൗ ചംഡാലസദൃശാകൃതിഃ 113.

സുജീർണോപാനഹൗ ഹസ്തേ ഗൃഹീത്വാ തു തഥാ കരേ .

അംത്യജോചിതഭാഷാഭിർവൃഷപർവാണമഭ്യഗാത് 114.

വൃഷപർവേശയോർമധ്യേ ദിഗ്വാസാഃ സമതിഷ്ഠത .

വൃഷപർവാ തമജ്ഞാത്വാ പീഡയിത്വാ ശിരോഽച്ഛിനത് 115.

ഹതേ തസ്മിന്ദ്വിജശ്രേഷ്ഠേ ജഗദേതച്ചരാചരമ് .

അതീവ കലുഷമഭവത്തത്രസ്ഥാ മുനയസ്തഥാ 116.

ഗൗതമസ്യ മഹാശോകഃ സംജാതഃ സുമഹാത്മനഃ .

നിര്യയൗ ചക്ഷുഷോർവാരി ശോകം സംദർശയന്നിവ 117.

ഗൗതമഃ സർവദൈത്യാനാം സംനിധൗ വാക്യമുക്തവാൻ .

കിമനേന കൃതം പാപം യേന ച്ഛിന്നമിദം ശിരഃ 118.

മമ പ്രാണാധികസ്യേഹ സർവദാ ശിവയോഗിനഃ .

മമാപി മരണം സത്യം ശിഷ്യരൂപീ യതോ ഗുരുഃ 119.

ശൈവാനാം ധർമയുക്താനാം സർവദാ ശിവവർതിനാമ് .

മരണം യത്ര ദൃഷ്ടം സ്യാത്തത്ര നോ മരണം ധ്രുവമ് 120.

ശുക്ര ഉവാച-

ഏനം സംജീവയിഷ്യാമി മമ ഗോത്രം ശിവപ്രിയമ് .

കിമസൗ മ്രിയതേ ബ്രഹ്മൻപശ്യ മേ തപസോ ബലമ് 121.

ഇതി വാദിനി വിപ്രേംദ്രേ ഗൗതമോഽപി മമാര ഹ .

തസ്മിന്മൃതേഽഥ ശുക്രോഽപി പ്രാണാംസ്തത്യാജ യോഗതഃ 122.

തസ്യാപി ഹതമാജ്ഞായ പ്രഹ്ലാദാ ദ്ദാനവേശ്വരാഃ .

സർവേ മൃതാഃ ക്ഷണേനൈവ തദദ്ഭുതമിവാഭവത് 123.

മൃതമാസീദഥ ബലം തസ്യ ബാണസ്യ ധീമതഃ .

അഹല്യാ ശോകസംതപ്താ രുരോദോച്ചൈഃ പുനഃ പുനഃ 124.

ഗൗതമേന മഹേശസ്യ പൂജയാ പൂജിതോ വിഭുഃ .

വീരഭദ്രോ മഹായോഗീ സർവം ദൃഷ്ട്വാ ചുകോപ ഹ 125.

അഹോ കഷ്ടമഹോകഷ്ടം മാഹേശാ ബഹവോ മൃതാഃ .

ശിവം വിജ്ഞാപയിഷ്യാമി തേനോക്തം കരവാണ്യഹമ് 126.

ഇതി നിശ്ചിത്യ ഗതവാന്മംദരാചലമവ്യയമ് .

നമസ്കൃത്വാ വിരൂപാക്ഷമിദം സർവമഥോക്തവാൻ 127.

ബ്രഹ്മ ഹരീ സ്ഥിതൗ തത്ര ദൃഷ്ട്വാ പ്രാഹ ശിവോ വചഃ .

മദ്ഭക്തൈഃ സാഹസം കർമ കൃതം ദൃഷ്ട്വാ വരപ്രദഃ 128.

ഗത്വാ പശ്യാമഹേ വിഷ്ണോ യുവാമപ്യാഗമിഷ്യഥ .

അഥേശോ വൃഷമാരുഹ്യ വായുനാ ധൂതചാമരഃ 129.

നംദികേന സുവേഷേണ ധൃതേ ഛത്രേതി ശോഭനേ .

സുശ്വേതഹേമദംഡേ ച നാന്യയോഗേ ധൃതേ വിഭോഃ 130.

മഹേശാനുമതിം ലബ്ധ്വാ ഹരിർനാഗാംതകേ സ്ഥിതഃ .

ആരക്തനീലഛത്രാഭ്യാം ശുശുഭേ ലക്ഷ്യകൗസ്തുഭഃ 131.

ശിവാനുമത്യാ ബ്രഹ്മാപി ഹംസാരൂഢോഽഭവത്തദാ .

ഇംദ്രഗോപപ്രഭാകാരച്ഛത്രാഭ്യാം ശുശുഭേ വിധിഃ 132.

ഇംദ്രാദിസർവദേവാശ്ച സ്വസ്വവാഹനസംയുതാഃ .

അഥ തേ നിര്യയുഃ സർവേ നാനാവാദ്യാനുമോദിതാഃ 133.

കോടികോടിഗണാകീർണാ ഗൗതമസ്യാശ്രമം ഗതാഃ .

ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശാനാ ദൃഷ്ട്വാ തത്പരമാദ്ഭുതമ് 134.

സ്വഭക്തം ജീവയാമാസ വാമകോണനിരീക്ഷണാത് .

ശംകരോ ഗൗതമം പ്രാഹ തുഷ്ടോഽഹം തേ വരം വൃണു 135.

ഗൗതമ ഉവാച-

യദി പ്രസന്നോ ദേവേശ യദി ദേയോ വരോ മമ .

ത്വല്ലിംഗാർചനസാമർഥ്യം നിത്യമസ്തു മഹേശ്വര 136.

വൃതമേതന്മയാ ദേവ ശൃണുഷ്വൈതത്ത്രിലോചന .

മമ ശിഷ്യോ മഹാഭാഗോ ഹേയാഹേയാദിവർജിതഃ 137.

പ്രേക്ഷണീയം മമത്വേന ന ച പശ്യതി ചക്ഷുഷാ .

ന ച ഘ്രാണേന ഘ്രാതവ്യം ന ദാതവ്യം ന ചേതരത് 138.

ഇതി ബുദ്ധ്വാ തഥാ കുർവൻസ ഹി യോഗീ മഹായശാഃ .

ഉന്മത്തവികൃതാകാരഃ ശംകരാത്മേതി കീർതിതഃ 139.

ന കശ്ചിത്തം പ്രതിദ്വിഷ്യാന്ന ച തം ഹിംസയേദിതി .

ഏതന്മേ ദീയതാം ദേവ ഏതേഷാമമൃതിസ്തഥാ 140.

ശ്രീഭഗവാനുവാച-.

ആകല്പമേതേ ജീവംതു തതോ മുക്തിം ഭജംതു ച .

ത്വയാ കൃതമിദം വേശ്മ വിസ്തൃതം വികൃതം ശുഭമ് 141.

തിഷ്ഠാമഃ ക്ഷണമാത്രം തു തതോ യാസ്യാമ മംദിരമ് .

ഗൗതമ ഉവാച-

അയോഗ്യം പ്രാർഥയാമീശ ഹ്യർഥീ ദോഷം ന പശ്യതി 142.

ബ്രഹ്മാദ്യലഭ്യം ദേവേശ ദീയതാം യദി രോചതേ .

അഥേശോ വിഷ്ണുമാലോക്യ ഗൃഹീത്വാ തു കരം ഹരേഃ 143.

പ്രഹസന്നംബുജാഭാക്ഷമിത്യുവാച സദാശിവഃ .

മ്ലാനോദരോസി ഗോവിംദ ദേയം തേ ഭോജനം കിമു 144.

സ്വയം പ്രവിശ്യ യദി വാ സ്വയം ഭുംക്ഷ്വ സ്വഗേഹവത് .

ഗച്ഛ വാ പാർവതീഗേഹം യാ കുക്ഷിം പൂരയിഷ്യതി 145.

ഇത്യുക്ത്വാ തത്കരാലംബീ ഏകാംതമഗമദ്വിഭുഃ .

ആദിശ്യ നംദിനം ദേവോ ദ്വാരാധ്യക്ഷം യഥോക്തവത് 146.

ഗൗതമം സമുവാചായമുത്തരം വിഷ്ണുഭാഷണമ് .

സദാശിവ ഉവാച-

സംപാദയാന്നം സർവേഷാം ഭോക്തുകാമാ വയം മുനേ 147.

ഇത്യുക്ത്വൈകാംതമഗമദ്വാസുദേവേന ശംകരഃ .
മൃദുശയ്യാം സമാരുഹ്യ ശയിതൗ ദേവതോത്തമൗ 148.
അന്യോന്യം ഭാഷണം കൃത്ത്വാ പ്രോത്തസ്ഥതുരുഭാവപി .
ഗത്വാ തടാകം ഗംഭീരം സ്നാസ്യംതൗ ദേവസത്തമൗ 149.
കരാംബുപാനമന്യോന്യം പൃഥക്കൃത്വോഭയത്ര ച .
മുനയോ രാക്ഷസാശ്ചൈവ ജലക്രീഡാം പ്രചക്രിരേ 150.
അഥ വിഷ്ണുർമഹേശശ്ച ജലപാതാനി ശീഘ്രതഃ .
ചക്രതുഃ ശംകരഃ പദ്മകിംജൽകാംജലിനാ ഹരേഃ 151.
അവാകിരന്മുഖേ തസ്യ പദ്മോത്ഫുല്ലവിലോചനേ .
നേത്രേ കേശരസംപാതാന്ന്യമീലയത കേശവഃ 152.
അത്രാംതരേ ഹരേഃ സ്കംധമാരുരോഹ മഹേശ്വരഃ .
ഹര്യുത്തമാംഗം ബാഹുഭ്യാം ഗൃഹീത്വാ സംന്യമജ്ജയത് 153.
ഉന്മജ്ജയിത്വാ ച പുനഃ പുനശ്ചാപി പുനഃ പുനഃ .
പീഡിതഃ സ ഹരിഃ സൂക്ഷ്മം പാതയാമാസ ശംകരമ് 154.
അഥ പാദൗ ഗൃഹീത്വാ തു ആചകർഷ ച ഭ്രാമയത് .
അതാഡയദ്ധരേർവക്ഷഃ പാതയാമാസ ചാച്യുതമ് 155.
അഥോത്ഥിതോ ഹരിസ്തോയമാദായംജലിനാ തതഃ .
അവാകിരദഥോ ശംഭുമഥ വിഷ്ണുമഥോ ഹരഃ 156.
ജലക്രീഡൈവമഭവദഥ ചർഷിഗണാംതരേ .
ജലക്രീഡാസംഭ്രമേണ വിസ്രസ്തജടബംധനാഃ 157.
അഥ സംഭ്രമതസ്തേഷാമന്യോന്യജടബംധനമ് .
ഇതരേതരബദ്ധാസു ജടാസു ച മുനീശ്വരാഃ 158.
ശക്തിമംതോഽശക്തിമതഃ ആകർഷംതി ച സവ്യഥമ് .
പാതയംതോന്യതശ്ചാപി ക്രോശതോ രുദതസ്തഥാ 159.
ഏവം പ്രവൃത്തേ തുമുലേ സംഭൂതേ തോയകർമ്മണി .
ആകാശേ നാരദോ ഹൃഷ്ടോ നനർത ച നനാദ ച 160.

വിപംചീം നാദയന്വാദ്യം ലലിതാം ഗീതിമുജ്ജഗൗ .

സുഗീത്യാ ലലിതായാസ്തു അഗായത വിധാ ദശ 161.

ശുശ്രാവ ഗീതം മധുരം ശംകരോ ലോകഭാവനഃ .

സ്വയം ഗാതും ഹി ലലിതം മംദം മംദം പ്രചക്രമേ 162.

സ്വയം ഗായതി ദേവേശേ മിശ്രാ മംഗലകൈശികീ .

നാരദേ നൃത്യമാനേ തു ഗായതി സ്വരഭേദിനി 163.

സ്വരം ധ്രുവം സമാദായ സർവലക്ഷണസംയുതമ് .

സ്വധാരാമൃതസംയുക്തം ഗാനേനൈവമഥോ ജയത് 164.

വാസുദേവോ മർദലം ച കരാഭ്യാമിദമാഹനത് .

അവഗാഹംശ്ചതുർവക്ത്രസ്തുംബുരുർമുഖരോ ബഭൗ 165.

താനകാ ഗൗതമാദ്യാസ്തു തൂഷ്ണീം ഗാതും ച വായുതഃ .

ഗായകേ മധുരം ഗീതം ഹനൂമതി കപീശ്വരേ 166.

മ്ലാനമമ്ലാനമഭവത്കൃശാഃ പുഷ്ടാസ്തദാൽഭവൻ .

സ്വാം സ്വാം ഗീതിമതഃ സർവേ തിരസ്കൃത്യൈവ മൂർച്ഛിതാഃ 167.

തൂഷ്ണീം സർവേ സമഭവന്ദേവർഷിഗണദാനവാഃ .

ഏകഃ സ ഹനുമാൻഗാതാ ശ്രോതാരഃ സർവ ഏവ തേ 168.

മധ്യാഹ്നകാലവിതതേ ഭോജനാവസരേ സതി .

ദുകൂലയുഗമാധത്ത ശൃണ്വൻഗീതിം മഹേശ്വരഃ 169.

പീതവസ്ത്രദ്വയം വിഷ്ണുരാരക്തം ചതുരാനനഃ .

സ്വസ്വാർഹാണ്യഥ സർവേൽപി കൃത്യം കൃത്വാപി കാലികമ് 170.

സ്വം സ്വം വാഹനമാരുഹ്യ നിർഗതാഃ സർവദേവതാഃ .

ഗാനപ്രിയോ മഹേശസ്തു ജഗാദ പ്ലവഗേശ്വരമ് 171.

പ്ലവഗത്വം മയാജ്ഞപ്തോ നിഃശംകം വൃഷമാരുഹ .

മമ ചാഭിമുഖോ ഭൂത്വാ ഗായസ്വാശേഷഗായനമ് 172.

അഥാഹ കപിശാർദൂലോ ഭഗവംതം മഹേശ്വരമ് .

വൃഷഭാരോഹസാമർഥ്യം തവ നാന്യസ്യ വിദ്യതേ 173.

തവ വാഹനമാരുഹ്യ പാതകീ സ്യാമഹം വിഭോ .
മാമേവാരുഹ ദേവേശ വിഹംഗഃ ശിവവാഹനഃ 174.
തവ ചാഭിമുഖം ഗാനം കരിഷ്യാമി വിലോകയ .
അഥേശ്വരോ ഹനൂമംതമാരുരോഹ വൃഷം യഥാ 175.
ആരൂഢേ ശംകരേ ദേവേ ഹനൂമാൻകംധരാശിരഃ .
ഛിത്ത്വാ ത്വചം പരാവൃത്യ മുഖം ഗായതി പൂർവവത് 176.
ശൃണ്വൻഗീതിസുധാം ശംഭുർഗൗതമസ്യ ഗൃഹം ഗതഃ .
സർവേ ചാപ്യാഗതാസ്തത്ര ദേവർഷിഗണദാനവാഃ 177.
പൂജിതാ ഗൗതമേനാഥ ഭോജനാവസരേ സതി .
യച്ഛുഷ്കദാരുസംഭൂതം ഗൃഹോപകരണാദികമ് 178.
പ്രരൂഢമഭവത്സർവം ഗായമാനേ ഹനൂമതി .
തസ്മിൻഗാനേ സമസ്താനാം ചിത്രദൃഷ്ടിരതിഷ്ഠത 179.
ദ്വിബാഹുരീശസ്യ പദാഭിവംദനഃ സമസ്തഗാത്രാഭരണോപപന്നഃ .
പ്രസന്നമൂർതിസ്തരുണഃ സുമധ്യേ വിന്യസ്തമൂർദ്ധാംജലിഭിഃ സുരൈഃ സ്തുതഃ 180.
ശിരഃ കരാഭ്യാം പരിഗൃഹ്യ ശംകരോ ഹനൂമതഃ പൂർവമുഖം ചകാര .
പദ്മാസനാസീന ഹനൂമതാംജലൗ നിധായ പാദം ത്വപരം മുഖേ ച 181.
പാദാംഗുലീഭ്യാമഥ നാസികാം വിഭുഃ സ്നേഹേന ജഗ്രാഹ ച മംദമംദമ് .
സ്കംധേ മുഖേ ത്വംസതലേ ച കംഠേ വക്ഷഃസ്ഥലേ ച സ്തനമധ്യമേ ഹൃദി 182.
തതശ്ച കുക്ഷാവഥ നാഭിമംഡലേ തതോ ദ്വിതീയം നിദധാതി ചാംജലൗ .
ശിരോ ഗൃഹീത്വാവനമയ്യ ശംകരഃ പസ്പർശ പൃഷ്ഠം ചിബുകേന സധ്വനി 183.
ഹാരം ച മുക്താപരികല്പിതം ശിവോ ഹനൂമതഃ കംഠഗതം ചകാര ഹ .
അഥ വിഷ്ണുർമഹേശാനമിദം വചനമുക്തവാൻ 184.
ഹനൂമതാ സമോ നാസ്തി കൃത്സ്നബ്രഹ്മാംഡമംഡലേ .
ശ്രുതി ദേവാദ്യഗമ്യം ഹി പദം തവ കിലസ്ഥിതമ് 185.
സർവോപനിഷദവ്യക്തം ത്വത്പദം കപി സർവയുക് .
യമാദിസാധനൈര്യോഗൈർന ക്ഷണം തേ പദം സ്ഥിതമ് 186.

മഹായോഗിഹൃദംഭോജേ ബലം സ്വച്ഛം ഹനൂമതി .
വർഷകോടിസഹസ്രേഷു തപഃ കൃത്വാ തു ദുഷ്കരമ് 187.
ത്വദ്രൂപം നാഭിജാനാതി കുതഃ പാദം മുനീശ്വരാഃ .
അഹോ ഭാഗ്യം വിചിത്രം ഹി ചപലോ വാ നരോ മൃഗഃ 188.
ധത്തേ പാദയുഗം ചാംഗേ യോഗിഹൃദ്യപി ന ക്ഷമമ് .
മയാ വർഷസഹസ്രം തു സഹസ്രാബ്ദം തഥാന്വഹമ് 189.
ഭക്ത്യാ സംപൂജിതോ്ഽപീശ പാദോ നോ ദർശിതസ്ത്വയാ .
ലോകേ വാദോ ഹി സുമഹാഞ്ഛംഭുർനാരായണപ്രിയഃ 190.
ഹരിഃ പ്രിയസ്തഥാ ശംഭോർന താദൃഗ്ഭാഗ്യമസ്തി മേ .
സദാശിവ ഉവാച-
ന ത്വയാ സദൃശോ മഹ്യം പ്രിയോസ്തി ഭഗവൻഹരേ 191.
പാർവതീ വാ ത്വയാ തുല്യാ ന ചാന്യോ വിദ്യതേ മമ .
അഥ ദേവായ മഹതേ ഗൗതമഃ പ്രണിപത്യ ച 192.
വ്യജ്ഞാപയദമേയാത്മന്ദേവൈഹി കരുണാനിധേ .
മധ്യാഹ്നോ്ഽയം വ്യതിക്രാംതോ ഭുക്തിവേലാ്ഽഖിലസ്യ ച 193.
അഥാചമ്യ മഹാദേവോ വിഷ്ണുനാ സഹിതോ വിഭുഃ .
പ്രവിശ്യ ഗൗതമഗൃഹം ഭോജനായോപചക്രമേ 194.
രത്നാംഗുലീയൈരഥ നൂപുരാഭ്യാം ദുകൂലബംധേന തഡിത്സു കാംച്യാ .
ഹാരൈരനേകൈരഥ കംഠനിഷ്ക യജ്ഞോപവീതോത്തരവാസസീ ച 195.
വിലംബിചംചന്മണികുംഡലേന സുപുഷ്പിധമ്മില്ലവരേണ ദേവഃ .
പംചാംഗഗംധസ്യ വിലേപനേന ബാഹ്വംഗദൈഃ കംകണകാംഗുലീയകൈഃ 196.
ഇത്ഥം വിഭൂഷിതഃ ശിവോ നിവിഷ്ടഉത്തമാസനേ സ്വസംമുഖം ഹരിം തഥാ ന്യവേശയദ്വരാസനേ .
അന്യോന്യസംമുഖൗ സ്ഥിതൗ ഹരീശൗ ദേവസത്തമൗ സുവർണഭാജനാന്യഥോ ദദൗ സ ചാപി ഗൗതമഃ 197.
ത്രിംശത്പ്രഭേദഭക്ഷ്യകം സുപായസം ചതുർവിധം സുപക്വപാകജാതകം ശതദ്വയം

പ്രകല്പിതമ് .

അപക്വപക്വമിശ്രകം ശതത്രയം പ്രകല്പിതം ശതംശതം തഥാ സുകംദശാകകം തഥാ മുനിഃ 198.

ശാകാദി സർപിഷാന്വിതം ദദൗ ച പംചവിംശതിം സുശർകരാദികം തഥാ സുചൂനദാഡിമാദികമ് .

മോചാഫലം തു ഗോസ്തനീം സുഖർജുനാഗരംഗകം ജംബൂഫലം പ്രിയാലുകം വികംകതം ഫലം തഥാ 199.

ഏവമാദീനി ചാന്യാനി ദ്രവ്യാണ്യർപ്യ യഥാവിധി .

ദത്വാ ചാപോശനം വിപ്രോ ഭുംജധ്വമിതി ചാബ്രവീത് 200.

ഭുംജാനേഷു ച സർവേഷു വ്യജനം സൂക്ഷ്മവസ്ത്രജമ് .

ഗൗതമഃ സ്വയമാദായ ശിവവിഷ്ണൂ അവീജയത് 201.

പരിഹാസമഥോകർതുമിയേഷ പരമേശ്വരഃ .

പശ്യ വിഷ്ണോ ഹനൂമംതം കഥം ഭുംക്തേ സ വാനരഃ 202.

വാനരം പശ്യതി ഹരൗ മംഡകം വിഷ്ണുഭാജനേ .

ചിക്ഷേപ മുനിസംഘേഷു പശ്യത്സ്വപി മഹേശ്വരഃ 203.

ഹനൂമതേ ദത്തവാംശ്ച സ്വോച്ഛിഷ്ടം പായസാദികമ് .

ത്വദുച്ഛിഷ്ടമഭോജ്യം തു തവൈവ വചനാദ്വിഭോ 204.

അനർഹം മമ നൈവേദ്യം പത്രം പുഷ്പം ഫലം തഥാ .

മഹ്യം നിവേദ്യ സകലം കൂപ ഏവ വിനിക്ഷിപേത് 205.

അഭുക്തേ ത്വദ്വചോ നൂനം ഭുക്തേ ചാപി കൃപാ തവ .

സദാശിവ ഉവാച-

ബാണലിംഗേ സ്വയംഭൂതേ ചംദ്രകാംതേ ഹ്യവസ്ഥിതേ 206.

ചാംദ്രായണസമം ജ്ഞേയം ശംഭോർനൈവേദ്യഭക്ഷണമ് .

ഭുക്തിവേലേയമധുനാ തദ്വൈരസ്യം കഥാംതരാത് 207.

ഭുക്ത്വാ തു കഥയിഷ്യാമി നിർവിശംകം വിഭുംക്ഷ്വ തത് .

അഥാസൗ ജലസംസ്കാരം കൃതവാൻഗൗതമോ മുനിഃ 208.

ആരക്തസുസ്നിഗ്ധസുസൂക്ഷ്മ ഗാത്രാനനേകധാ ധൗത സുശോഷിതാംഗാൻ .
തഡാഗതോയൈഃ കൃതവീജഘ്ലർഷിതൈർവിശോധിതൈസ്തൈഃ കരകാനപൂരയത് 209.
നദ്യാഃ സൈകതവേദികാം നവതരാം സംച്ഛാദ്യ സൂക്ഷ്മാംബരൈഃ ശുദ്ധൈഃ ശ്വേതതരൈരഥോപരിഘടാംസ്തോയേന പൂർണാൻക്ഷിപേത് .
ക്ഷിപ്ത്വാ നാലകജാതിമാസ്തപുടകം കംകോലകസ്തൂരികാചൂർണം ചന്ദനചംദ്രരശ്മിവിശദാം മാലാം പുടാം തം ക്ഷിപേത് 210.
യാമസ്യാപി പുനശ്ച വാരിവസനേനാശോധ്യ കുംഭേ ക്ഷിപേച്ചംദ്ര ഗ്രംഥിമഥോ നിധായ ബകുലം ക്ഷിപ്ത്വാ തഥാ പാടലാമ് 211.
ശേഫാലീസ്തബകമഥോ ജലം ച തത്ര വിന്യസ്യ പ്രഥമത ഏവ തോയശുദ്ധിമ് .
കൃത്വാഥോ മൃദുതരസൂക്ഷ്മവസ്ത്രഖംഡേനാവേഷ്ടേത്സൃണികമുഖം ച സൂക്ഷ്മചംദ്രമ് 212.
അനാതപപ്രദേശേ തു നിധായ കരകാനഥ .
മംദവാതസമോപേതേ സൂക്ഷ്മവ്യജനവീജിതേ 213.
അഥ ഉർവീശസലിലൈഃ സിംചയേത്സൃണികാമപി .
സംസ്കൃത്വാ സ്വായതാസ്തത്ര നരാ നാര്യോഥ വാ നൃപ 214.
തത്കന്യാ വാ ക്ഷാലിതാംഗാ ധൗതവസ്ത്രാശ്ച വാ സഹ .
മധുപിംഗലനിര്യ്യാസമസാംദ്രമഗുരുദ്രവമ് 215.
ബാഹുമൂലേ ച കംഠേ ച വിലിപ്യ സാംദ്രമേവ ച .
മസ്തകേ ജാപ്യകം ന്യസ്യ പംചഗംധവിലേപനമ് 216.
പുഷ്പനദ്ധസുകേശാസ്തു താഃ ശുഭാസ്യാഃ സുനിർമലാഃ .
ഏവമേവോചിതാനാര്യ ആത്തകുംകുമവിഗ്രഹാഃ 217.
യുവത്യശ്ചാരുസർവാംഗ്യോ നിതരാം ഭൂഷണൈരപി .
ഏതാദൃഗ്വനിതാഭിർവാനരൈർവാദാപയേജ്ജലമ് 218.
ത്യേ്പി പ്രദാനസമയേ സൂക്ഷ്മവസ്ത്രാല്പവേഷ്ടനമ് .
അഥവാ മകരേ ന്യസ്യ കരകം തത്ര പശ്യ ഹി 219.

ദോരികാന്യസ്തമുന്മുച്യ തതസ്തോയം പ്രദാപയേത് .

ഏവം സത്കാരയാമാസ ഗൗതമോ ഭഗവാന്മുനിഃ 220.

മഹേശാദിഷു സർവേഷു ഭുക്തവത്സു മഹാത്മസു .

പ്രക്ഷാലിതാംഘ്രിഹസ്തേഷു ഗംധോദ്വർതിതപാണിഷു 221.

തദാസനസമാസീനേ ദേവദേവേ മഹേശ്വരേ .

അഥ നീചസമാസീനാ ദേവാഃ സർഷിഗണാസ്തഥാ 222.

മണിപാത്രേഷു സംവേഷ്ട്യ പൂഗഖംഡാൻസുധൂപിതാൻ .

അകോണവർതുലാൻസ്ഥൂലാനസൂക്ഷ്മാനകൃശാനപി 223.

ശ്വേതപത്രാണി സംശോധ്യ ക്ഷിപ്ത്വാ കർപൂരഖംഡകമ് .

ചൂർണം ച ശംകരായാഥ നിവേദയതി ഗൗതമേ 224.

ഗൃഹാണ ദേവ താംബൂലമിത്യുക്തവചനേ മുനൗ .

കപേ ഗൃഹാണ താംബൂലം പ്രയച്ഛ മമ ഖംഡകാൻ 225.

ഉവാച വാനരോ നാസ്തി മമ ശുദ്ധിർമഹേശ്വര .

അനേകഫലഭുക്തത്വാദ്വാനരസ്തു ശുചിഃ കഥമ് 226.

സദാശിവ ഉവാച-.

മദ്വാക്യാദഖിലം ശുദ്ധ്യേന്മദ്വാക്യാദമൃതം വിഷമ് .

മദ്വാക്യാദഖിലാ വേദാ മദ്വാക്യാദ്ദേവതാദയഃ 227.

മദ്വാക്യാദ്ധർമവിജ്ഞാനം മദ്വാക്യാന്മോക്ഷ ഉച്യതേ .

പുരാണാന്യാഗമാശ്ചൈവ സ്മൃതയോ മമ വാക്യതഃ 228.

അതോ ഗൃഹാണ താംബൂലം മമ ദദ്യാഃ സുഖംഡകാൻ .

ഹരിർവാമകരേണാദാത്താംബൂലം പൂഗഖംഡകമ് 229.

തതഃ പത്രാണി സംഗൃഹ്യ തതഃ ഖംഡാൻസമർപയത് .

കർപൂരമഗ്രതോ ദത്തം ഗൃഹീത്വാऽഭക്ഷയച്ഛിവഃ 230.

ദേവേ തു കൃതതാംബൂലേ പാർവതീ മംദരാചലാത് .

ജയാ വിജയയോർഹസ്തം ഗൃഹീത്വാऽऽയാന്മുനേർഗൃഹമ് 231.

ദേവപാദൗ തതോ നത്വാ വിനമ്രവദനാऽऽഭവത് .

ഉന്നമയ്യ മുഖം തസ്യാ ഇദമാഹ ത്രിലോചനഃ 232.

ത്വദർഥം ദേവദേവേശി അപരാധഃ കൃതോ മയാ .

യത്ത്വാം വിഹായ ഭുക്തം ഹി തഥാന്യച്ഛൃണു സുംദരി 233.

അഥ സ്വമംദിരേ സ്ഥാപ്യ ദേവദേവവിവർജിതേ .

സർവബംധവിമുക്തേ ച മഹദേനോ മയാ കൃതമ് 234.

ക്ഷംതുമർഹസി ദേവേശി ത്യക്തകോപാ വിലോകയ .

ന ബഭാഷൈവമുക്ത്വാ സാ അരുംധത്യാ ഹി നിര്യയൗ 235.

നിർഗച്ഛംതീം മുനിർജ്ഞാത്വാ ദംഡവത്പ്രണനാമ ച .

തദാരഭ്യ മഹേശായ ദംഡപ്രണതി സംസ്തുതിമ് 236.

കുര്യാദുവാച ച ശിവാ ഗൗതമ ത്വം കിമിച്ഛസി .

ഗൗതമ ഉവാച-

കൃതകൃത്യോസ്മി ദേവേശി യദി ദേയോ വരോ മമ 237.

മന്മംദിരേ മഹാഭാഗേ ഭോക്തുമർഹസി സാംപ്രതമ് .

ദേവ്യുവാച-

ഭോക്ഷ്യാമി തവ ഗേഹേഹം ശംകരാനുമതാ മുനേ 238.

ഗത്വേശം ഗൗതമോ വിപ്രോ ലബ്ധാനുജ്ഞഃ പുനർഗതഃ .

ഭോജയാമാസ ഗിരിജാം ദേവീം ചാരുംധതീം തഥാ 239.

ഭുക്ത്വാഥ പാർവതീ സർവം ഗംധപുഷ്പസഭൂഷണാ .

സഹാനുചരകന്യാഭിഃ സഹസ്രാഭിർഹരം യയൗ 240.

അഥാഹ ശംകരോ ദേവീം ഗച്ഛ ഗൗതമമംദിരമ് .

സംധ്യോപാസ്തിമഹം കൃത്വാ ആഗച്ഛാമി പുനർഗൃഹമ് 241.

ഇത്യുക്താ പ്രയയൗ ദേവീ ഗൗതമസ്യൈവ മംദിരമ് .

സംധ്യാവംദനകാമാശ്ച സർവഏവ വിനിർഗതാഃ 242.

കൃതസംധ്യാസ്തടാകേ തു മഹേശാദ്യാസ്തു കൃത്സ്നശഃ .

അഥോത്തരമുഖഃ ശംഭുർന്യാസം കൃത്വാ ജജാപ ഹ 243.

അഥവിഷ്ണുർമഹാതേജാ മഹേശമിദമബ്രവീത് .

സർവൈർനമസ്യതേ യസ്തു സർവൈരേവ സമർച്യതേ 244.

ഹൂയതേ സർവയജ്ഞേഷു സ ഭവാൻകിം ജപിഷ്യതി .

രചിതാംജലയഃ സർവേ ത്വാമേവൈകമുപാസതേ 245.

സ ഭവാന്ദേവദേവേശ കസ്മൈ വാ രചിതാംജലി .

നമസ്കാരാദി പുണ്യാനാം ഫലദസ്ത്വം മഹേശ്വര 246.

തവ കഃ ഫലദോ വംദ്യഃ കോ വാ ത്വത്തോഽധികോ വദ .

ശംകര ഉവാച-

ധ്യായേ ന കിംചിദ്ഗോവിംദ ന നമസ്യേഹ കിംചന 247.

നോപാസ്യേ കംചന ഹരേ ന ജപിഷ്യേഹ കിംചന .

കിംതു നാസ്തികജംതൂനാം പ്രവൃത്ത്യർഥമിദം മയാ 248.

ദർശനീയം ഹരേ തേ സ്യുരന്യഥാ പാപകാരിണഃ .

തസ്മാല്ലോകോപകാരാർഥമിദം സർവം കൃതം മയാ 249.

ഓമിത്യുക്ത്വാ ഹരിരഥ തം നത്വാ സമതിഷ്ഠത .

അഥ തേ ഗൗതമഗൃഹം പ്രാപ്താ ദേവഗണർഷയഃ 250.

സർവേ പൂജാമഥോ ചക്രുർദേവദേവേ പിനാകിനേ .

ദേവോ ഹനൂമതാ സാർദ്ധം ഗായന്നാസ്തേ രഘൂത്തമ 251.

പഞ്ചാക്ഷരീം മഹാവിദ്യാം സർവ ഏവ തദാ ജപൻ .

ഹനൂമത്കരമാലംബ്യ ദേവ്യഭ്യാശം ഗതോ ഹരഃ 252.

ഏകശയ്യാസമാസീനൗ താവുഭൗ ദേവദംപതീ .

ഗായന്നാസ്തേ സ ഹനുമാംസ്തുംബുരുർനാരദസ്തഥാ 253.

നാനാവിധിവിലാസാംശ്ച ചകാര പരമേശ്വരഃ .

ആഹൂയ പാർവതീമീശ ഇദം വാക്യമുവാച ഹ 254.

ശ്രീസദാശിവ ഉവാച-

രചയിഷ്യാമി ധമ്മില്ലമേഹി മത്പുരതഃ ശുഭേ .

ദേവ്യാഹ ന ച യുക്തം തദ്ഭർത്രാശുശ്രൂഷണം സ്ത്രിയഃ 255.

കേശപ്രസാധനകൃതാവനർഥാംതരമാപതേത് .

കേശപ്രസാധനേ ദേവ തത്വം സർവം ന ചേപ്സിതമ് 256.

അഥ ബംധേ കൃതേ പശ്ചാദംസപ്രാംതപ്രമാർജനമ് .

തനോശ്ചരമസംലഗ്ന കേശപുഷ്പാദിമാർജനമ് 257.

ഏതസ്മിന്വർതമാനേ തു മഹാത്മാനോ യദാഗമൻ .

തദാ കിമുത്തരം വാച്യം തവ ദേവാദിവംദിനഃ 258.

നായാംതി ചേദഥ വിഭോ ഭീതിർനാശമുപേഷ്യതി .

ഏവം ഹി ഭാഷമാണാം താം കരേണാകൃഷ്യ ശംകരഃ 259.

സ്വോർവോസ്താം സ്ഥാപയിത്വൈവ വിസ്രസ്യ കചബംധനമ് .

വിഭജ്യ ച കരാഭ്യാം സ പ്രസസാര നഖൈരപി 260.

വിഷ്ണുദത്താം പാരിജാതസ്രജം കചഗതാമപി .

കൃത്വാ ധമ്മില്ലമകരോദഥ മാലാം കരാഗതാമ് 261.

മല്ലികാസ്രജമാദായ ബബംധ കചബംധനേ .

കല്പപ്രസൂനമാലാം ച ബ്രഹ്മദത്താം മഹേശ്വരഃ 262.

പാർവതീവസനേ ഗൂഢഗംധാഢ്യേ ച സമാദധാത് .

അഥാംസപൃഷ്ഠസംലഗ്നമാർജനം കൃതവാന്വിഭുഃ 263.

ശ്ലഥനീവേരധോ ദേവ്യാ വസ്ത്രവേഷ്ടേരധോഗതഃ .

ദേവഃ കിമിദമിത്യുക്ത്വാ നീവീബംധം ചകാര ഹ 264.

നാസാഭൂഷണമേതത്തേ പശ്യാമി സ മദാത്തതഃ .

ഇത്യുക്ത്വാ സ്വയമാദായ വിച്ഛായം മൗക്തികം സതീ 265.

ഹരിദ്രായാഃ സമായോഗേ മുക്താഫലമദീപ്തിമത് .

ഇദം ഹി ധ്രിയതാം മുക്താഫലം മമ തവ പ്രിയമ് 266.

പാർവത്യുവാച-

അഹോ ത്വന്മംദിരം ശംഭോ സർവവസ്തുസമൃദ്ധിമത് .

പൂർവമേവ മയാ സർവം വസ്തുജ്ഞാതം വിഭൂഷണൈഃ 267.

അഹോ ദ്രവിണസംപത്തിർഭൂഷണൈരവഗമ്യതേ .

ശിരോവിഭൂഷിതം ദേവ ബ്രഹ്മശീർഷസ്യ മാലയാ 268.

നരകസ്യ തഥാ മാലാ വക്ഷഃസ്ഥലവിഭൂഷണമ് .

ശേഷശ്ച വാസുകിശ്ചൈവ സവിഷൗ തവ കംകണേ 269.

ദിശോഽംബരേ ജടാ കേശാ ഭസിതം ചാംഗരാഗകമ് .

മഹോക്ഷോ വാഹനം ഗോത്രം കുലം ചാജ്ഞാതമേവ ച 270.

ജ്ഞായേതേ പിതരൗ നൈവ വിരൂപാക്ഷം തഥാ വപുഃ .

ഏവം വദംതീം ഗിരിജാം വിഷ്ണുഃ പ്രാഹാതി കോപനഃ 271.

കിമർഥം നിംദസേ ദേവി ദേവദേവം ജഗത്പതിമ് .

ത്യക്ഷ്യേ പ്രാണാൻപ്രിയാൻഭദ്രേ തവ നൂനമസംയമമ് 272.

യത്രേശനിംദനം ഭദ്രേ തത്ര നോ മരണം വ്രതമ് .

ഇത്യുക്ത്വാഥ നഖാഭ്യാം ഹി ഹരിശ്ഛേത്തും ശിരോഗതഃ 273.

മഹേശസ്തു കരം ഗൃഹ്യ പ്രാഹ മാ സാഹസം കൃഥാഃ .

പാർവതീവചനം സർവം പ്രിയം മമ തവാപ്രിയമ് 274.

മമാപ്രിയം ഹൃഷീകേശ കർതും യത്കിംചിദിഷ്യതേ .

ഓമിത്യുക്ത്വാഥ ഭഗവാംസ്തൂഷ്ണീംഭൂതോഽഭവദ്ധരിഃ 275.

ഹനുമാനഥ ദേവായ വ്യജ്ഞാപയദിദം വചഃ .

അർഥയാമി വിനിഷ്കാമം മമ പൂജാവ്രതം തഥാ 276.

പൂജാർഥമപ്യഹം ഗച്ഛേ മമാനുജ്ഞാതുമർഹസി .

ശംകര ഉവാച-

കസ്യ പൂജാ ക്വ വാ പൂജാ കിം പുഷ്പം കിം ദലം വദ 277.

കോ ഗുരുഃ കശ്ച മംത്രസ്തേ കീദൃശം പൂജനം തഥാ .

ഏവം വദതി ദേവേശേ ഹനൂമാനതികംപിതഃ 278.

വേപമാനസമസ്താംഗഃ സ്തോതുമേവ പ്രചക്രമേ .

ഹനൂമാനുവാച-

നമോ ദേവായ മഹതേ ശംകരായാമിതാത്മനേ 279.

യോഗിനേ യോഗധാത്രേ ച യോഗിനാം ഗുരവേ നമഃ .

യോഗിഗമ്യായ ദേവായ ജ്ഞാനിനാം പതയേ നമഃ 280.

വേദാനാം പതയേ തുഭ്യം ദേവാനാം പതയേ നമഃ .

ധ്യാനായധ്യനഗമ്യായ ധാതൄണാം ഗുരവേ നമഃ 281.

ശിഷ്ടായശിഷ്ടഗമ്യായ ഭൂമ്യാദി പതയേ നമഃ .

നമസ്തേത്യാദിനാ വേദവാക്യാനാം നിധയേ നമഃ 282.

ആതനുഷ്വേതിവാക്യൈശ്ച പ്രതിപാദ്യായ തേ നമഃ .

അഷ്ടമൂർതേ നമസ്തുഭ്യം പശൂനാംപതയേ നമഃ 283.

ത്ര്യംബകായ ത്രിനേത്രായ സോമസൂര്യാഗ്നിലോചന .

സുഭൃംഗരാജധത്തൂരദ്രോണപുഷ്പപ്രിയായ തേ 284.

ബൃഹതീപൂഗപുംനാഗ ചംപകാദിപ്രിയായ ച .

നമസ്തേസ്തു നമസ്തേസ്തു ഭൂയ ഏവ നമോനമഃ 285.

ശിവോ ഹരിമഥ പ്രാഹ മാ ഭൈഷീർവദ മേഖിലമ് .

ഹനുമാനുവാച-

ശിവലിഗാർചനം കാര്യം ഭസ്മോദ്ധൂലിതദേഹിനാ 286.

ദിവാസംപാദിതൈസ്തോയൈഃ പുഷ്പാദ്യൈരപി താദൃശൈഃ .

ദേവ വിജ്ഞാപയിഷ്യാമി ശിവപൂജാവിധിം ശുഭമ് 287.

സായംകാലേ തു സംപ്രാപ്തേ അശിരഃ സ്നാനമാചരേത് .

ക്ഷാലിതം വസനം ശുഷ്കം ധൃത്വാചമ്യ ദ്വിരഗ്രധീഃ 288.

അഥ ഭസ്മ സമാദായ ആഗ്നേയം സ്നാനമാചരേത് .

പ്രണവേന സമാമംത്ര്യാപ്യഷ്ടവാരമഥാപി വാ 289.

പംചാക്ഷരേണ മംത്രേണ നാമ്നാ വാ യേനകേനചിത് .

സപ്താഭിമംത്രിതം ഭസ്മ ദർഭപാണിഃ സമാഹരേത് 290.

ഈശാനഃ സർവവിദ്യാനാമുക്ത്വാ ശിരസി പാതയേത് .

തത്പുരുഷായ വിദ്മഹേ മുഖേ ഭസ്മ പ്രസേചയേത് 291.

അഘോരേഭ്യോഥ ഘോരേഭ്യോ ഭസ്മ വക്ഷസി നിക്ഷിപേത് .

വാമദേവായ നമ ഇതി ഗുഹ്യസ്ഥാനേ വിനിക്ഷിപേത് 292.

സദ്യോജാതം പ്രപദ്യാമി നിക്ഷിപേദഥ പാദയോഃ .

ഉദ്ധൂലയേത്സമസ്താംഗേ പ്രണവേന വിചക്ഷണഃ 293.

ത്രൈവർണികാനാമുദിതഃ സ്നാനാദിവിധിരുത്തമഃ .

ശൂദ്രാദീനാം പ്രവക്ഷ്യാമി യദുക്തം ഗുരുണാ തഥാ 294.

ശിവേതി പദമുച്ചാര്യ ഭസ്മസംമംത്രയേത്സുധീഃ .

സപ്തവാരമഥാദായ ശിവായേതി ശിരഃ ക്ഷിപേത് 295.

ശംകരായ മുഖേ പ്രോക്തം സർവജ്ഞായ ഹൃദി ക്ഷിപേത് .

സ്ഥാണവേ നമ ഇത്യുക്ത്വാ ഗുഹ്യേ ചാപി സ്വയംഭുവേ 298.

ഉച്ചാര്യ പാദയോഃ ക്ഷിപ്ത്വാ ഭസ്മശുദ്ധമതഃ പരമ് .

നമഃ ശിവായേത്യുച്ചാര്യ സർവാംഗോദ്ധൂലനം സ്മൃതമ് 297.

പ്രക്ഷാല്യ ഹസ്താവാചമ്യ ദർഭപാണിഃ സമാഹിതഃ .

ദർഭാഭാവേ സുവർണം സ്യാത്തദഭാവേ ഗവാലകഃ 298.

തദഭാവേ തു ദൂർവാഃ സ്യുസ്തദഭാവേ തു രാജതമ് .

സംധ്യോപാസ്തിം ജപം ദേവ്യാഃ കൃത്വാ ദേവഗൃഹം വ്രജേത് 299.

ദേവവേദിമഥോ വാപി കല്പിതം സ്ഥംഡിലം തു വാ .

മൃണ്മയം കല്പിതം ശുദ്ധം പദ്മാദിരചനായുതമ് 300.

ചാതുർവർണക രംഗൈശ്ച ശ്വേതേനൈകേന വാ പുനഃ .

വിചിത്രാണി ച പദ്മാനി സ്വസ്തികാദി തഥൈവ ച 301.

ഉത്പലാദി ഗദാ ശംഖ ത്രിശൂലം ഡമരും തഥാ .

സരോക്തപംചപ്രാസാദം ശിവലിംഗമഥൈവ ച 302.

സർവകാമഫലം വൃക്ഷം കുലകം കോലകം തഥാ .

ഷട്കോണംചത്രികോണംചനവകോണമഥാപിവാ 303.

കോണദ്വാദശകാംദോലാം പാദുകാവ്യജനാനി ച .

ചാമരച്ഛത്രയുഗലം വിഷ്ണുബ്രഹ്മാദികം തഥാ 304.

ചൂർണൈർവിരചയേദ്വേദ്യാം ധീമാന്ദേവാലയേഽപി വാ .

യത്രാപി ദേവപൂജാ സ്യാത്തത്രൈവം കല്പയേദ്ബുധഃ 305.

സ്വഹസ്തരചിതം മുഖ്യം ക്രീതം ചൈവ തു മധ്യമമ് .

യാചിതം തു കനിഷ്ഠം സ്യാദ്ബലാത്കാരമഥാധമമ് 306.

അർഹേഷു യത്ത്വനർഹേഷു ബലാത്കാരാത്തു നിഷ്ഫലമ് .

രക്തശാലി ജപാ സ്ഥാണ കലമാസിത രക്തകൈഃ 307.

തംദുലൈർവ്രീഹിമാത്രോത്ഥൈഃ കർണൈശ്ചൈവ യഥാക്രമമ് .

ഉത്തമൈർമധ്യമൈശ്ചൈവ കഥിതൈരധമൈസ്തഥാ 308.

പദ്മാദിസ്ഥാപനൈരേവ തത്സമ്യഗ്യാഗമാചരേത് .

പ്രാഗുത്തരമുഖോ വാപി യദി വാ പ്രാങ്മുഖോ ഭവേത് 309.

ആസനം ച പ്രവക്ഷ്യാമി യഥാദൃഷ്ടം യഥാശ്രുതമ് .

കൗശം ചാർമ്മം ചൈലതുല്യം ദാരവം താഡപത്രകമ് 310.

കാംബലം കാംചനം ചൈവ രാജതം താമ്രമേവ ച .

ഗോകരീഷാർകജൈർവാപി ആസനം പരികല്പയേത് 311.

വൈയാഘ്രം രൗരവം ചൈവ ഹാരിണം മാർഗമേവ ച .

ചാർമം ചതുർവിധം ജ്ഞേയമഥ ബംധുകമേവ ച 312.

യഥാസംഭവമേതേഷു ഹ്യാസനം പരികല്പയേത് .

കൃതപദ്മാസനോ വാപി സ്വാസ്തികാസന ഏവ ച 313.

ദർഭഭസ്മസമാസീനഃ പ്രാണാനായമ്യ വാഗ്യതഃ .

താവത്സ ദേവതാരൂപോ ധ്യാനം ചാന്തഃ സമാചരേത് 314.

ശിഖാംതേ ദ്വാദശാംഗുല്യേ സ്ഥിതം സൂക്ഷ്മതനും ശിവമ് .

അംതശ്ചരംതം ഭൂതേഷു ഗുഹായാം വിശ്വമൂർതിഷു 315.

സർവാഭരണസംയുക്തമണിമാദി ഗുണാന്വിതമ് .

ധ്യാത്വാ തം ധാരയേച്ചിത്തേ തദ്വ്യാപ്ത്യാ പൂരയേത്തനൂമ് 316.

തയാ ദീപ്ത്യാ ശരീരസ്ഥം പാപം നാശമുപാഗതമ് .

സ്വർണം പാരദസംപർകാദ്രക്തം ശ്വേതം യഥാ ഭവേത് 317.

തദ്വാദശദലാവൃത്തമഷ്ടപംചത്രിരേവ വാ .

പരികല്പ്യാസനം ശുദ്ധം തത്ര ലിംഗം നിധായ ച 318.

ഗുഹാസ്ഥിതം മഹേശാനം ലിംഗേ സംചിംതയേത്തഥാ .

ശോധിതേ കലശേ തോയം ശോധിതം ഗംധവാസിതമ് 319.

സുഗംധപുഷ്പം നിക്ഷിപ്യ പ്രണവേനാഭിമംത്രിതമ് .

പ്രാണായാമശ്ച പ്രണവഃ ശൂദ്രേഷു ന വിധീയതേ 320.

പ്രാണായാമപദേ ധ്യാനം ശിവേത്യോങ്കാരമംത്രണമ് .

ഗംധപുഷ്പാക്ഷതാദീനി പൂജാദ്രവ്യാണി യാനി ച 321.

താനി സ്ഥാപ്യ സമീപേ തു തതഃ സംകല്പയിഷ്യതേ .

ശിവപൂജാം കരിഷ്യാമി ശിവതുഷ്ട്യർഥമേവ ച 322.

ഇതി സംകല്പയിത്വാ തു തത ആവാഹനാദികമ് .

കൃത്വാ തു സ്നാനപര്യംതം തതഃ സ്നാനം പ്രകല്പയേത് 323.

നമസ്തേത്യാദിമംത്രേണ ശതരുദ്രിയവിധാനതഃ .

അവിച്ഛിന്നാ തു യാ ധാരാ മുക്തിധാരേതി കീർതിതാ 324.

തയാ യഃ സ്നാപയേന്മാസം ജപന്രുദ്രമുപാംശു വാ .

ഏകവാരം ത്രിവാരം ച പംച സപ്ത നവാപി വാ 325.

ഏകാദശമഥോ വാരമഥൈകാദശചാന്വിതമ് .

മുക്തിസ്നാനമിദം ജ്ഞേയം മാസം മോക്ഷപ്രദായകമ് 326.

ശൈവയാ വിദ്യയാ സ്നാനം കേവലം പ്രണവേന ച .

മൃണ്മയൈർനാലികേരസ്യ ശകലൈരേശ്ചോർമിഭിസ്തഥാ 327.

കാംസ്യേന മുക്താ ഭുക്ത്യാ ച പുഷ്പാദിക സരേണവാ .

സ്നാപയേദ്ദേവദേവേശം യഥാസംഭവമീരിതൈഃ 328.

ശൃംഗസ്യ ച വിധിം വക്ഷ്യേ സ്നാനയോഗ്യം യഥാ ഭവേത് .

പൂർവമംതസ്തു സംശോധ്യ ബഹിരംതസ്തു ശോധയേത് 329.

സുസ്നിഗ്ധം ലഘുകൃത്വാഥ നാഗം ഛിംദ്യാത്കഥംചന .

നീചൈകദേശവിന്യസ്തദ്വാരദ്രോണ്യാ സുവൃത്തയോഃ 330.

കുശാനുയുതയാ സ്നാനം ദേവായ പരികല്പയേത് .

ഏവം ഗവയശൃംഗസ്യ ജലമൂർതിരഥോച്യതേ 331.

ദ്വാരേ നിഷിദ്ധലോഹാർദ്ധം സംധിദ്വാരാ സമന്വിതേ .

യോഗവക്ത്രം നാഗദംഡം നാഗാകാരം പ്രകല്പയേത് 332.

ഫലസ്ഥാനേ തു ചഷകം ദംഡേന സമരംധ്രകമ് .

തത്രൈവ പാതയേത്തോയമൂർദ്ധ്വയംത്രഘടേ സ്ഥിതമ് 333.

പാതയേദഥ ചാന്യേന വാമേനൈവ കരേണ വാ .

മുക്തിധാരാകൃതാ തേന പവിത്രം പാപനാശനമ് 334.

ഏവം സംസ്ഥാപ്യ ദേവേശം പംചഗവ്യൈസ്തഥൈവ ച .

പംചാമൃതൈരഥ സ്നാപ്യ മധുരത്രിതയേന ച 335.

വിഭൂഷ്യ ഭൂഷകൈർദേവം പുനഃ സ്നാപ്യ മഹേശ്വരമ് .

ശീതോപചാരം കൃത്വാഥ തത ആചമനാദികമ് 336.

വസ്ത്രം തഥോപവീതം ച പംചഗംധകമേവ ച .

കർപൂരമരുവം ചാപി പാടീരമഥ വാ ഭവേത് 337.

ഉഭയം മിശ്രിതം വാപി ശിവലിംഗം പ്രപൂജയേത് .

കൃത്സ്നപീഠം ഗംധപൂർണം യദ്വാ വിഭവസാരതഃ 338.

തൂഷ്ണീമഥോപചാരം വാ കാലിയം പുഷ്പമർപയേത് .

ശ്രീപത്രമരുചിത്യാജം യഥാശക്ത്യാഖിലം യഥാ 339.

അനേകദ്രവ്യധൂപം ച ഗുഗ്ഗുലം കേവലം തഥാ .

കപിലാഘൃതസംയുക്തം സർവധൂപായ ശസ്യതേ 340.

ധൂപം ദത്വാ യഥാശക്തി കപിലാഘൃതദീപകാൻ .

അഥവാപ്യാജ്യമാത്രേണ ദീപാന്ദത്വോപഹാരകമ് 341.

യഥാശക്ത്യുപപന്നം ച ദത്വാ പുഷ്പസമന്വിതമ് .

മുഖശുദ്ധിം തതോ ദത്വാ ദത്വാ താംബൂലമാദരാത് 342.

പ്രദക്ഷിണനമസ്കാരൗ പൂജൈവം ഹി സമാപ്യതേ .

ഗീതാംഗപംചകം പശ്ചാത്താനി വിജ്ഞാപയാമി തേ 343.

ഗീതം വാദ്യം പുരാണം ച നൃത്യം ഹാസോക്തിരേവ ച .

നീരാജനം ച പുഷ്പാണാമംജലിശ്ചാഖിലാർപണമ് 344.

ക്ഷമാ ചോദ്വാസനം ചൈവ കീർതിതം ചോപചാരകമ് .

ഭൂഷണം ച തഥാ ഛത്രം ചാമരം വ്യജനം തഥാ 345.

ശിവോപവീതം കൈങ്കര്യം ഷഡീശാനോപചാരകമ് .

ദ്വാത്രിംശദുപചാരൈരെസ്തു യഃ സമാരാധയേച്ഛിവമ് 346.

ഏകേനാഹ്നാ സമസ്താനാം പാപാനാം നാശനം ധ്രുവമ് .

ദ്വാത്രിംശദുപചാരം സ്യാത്പൂജനം തൂത്തമോത്തമമ് 347.

സദാശിവ ഉവാച-

ഏവമേതത്കപിശ്രേഷ്ഠ തവ പൂജാം വദാമ്യഹമ് .

മത്പാദയുഗലം പൂജ്യ സർവപൂജാകരോ ഭവ 348.

ആരാധ്യേത്ഥം യഥാലിംഗേ തന്മമാരാധനം കുരു .

ഹനൂമാനുവാച-

ഗുരുണാ ലിംഗപൂജൈവ നിയതാ കല്പിതാ മമ 349.

താം കരോമി പുരാ ദേവ പശ്ചാത്ത്വത്പാദപൂജനമ് .

ഇത്യുക്ത്വൈവ നമസ്യേശം ശിവലിഗാർചനേ്ഭവത് 350.

സരസ്തീരമഥോ ഗത്വാ കൃത്വാ സൈകതവേദികാമ് .

താലപത്രൈർവിരചിതമാസനം പരികല്പയേത് 351.

പ്രക്ഷാല്യ പാദഹസ്തൗ തു സമാചമ്യ സമാഹിതഃ .

ഭസ്മസ്നാനമഥോ ചക്രേ പുനരാചമ്യ വാഗ്യതഃ 352.

ദേവവേദ്യാമഥോ ചക്രേ പദ്മാനി സുമനോഹരമ് .

അനംതരം താലപത്രം പദ്മാസനഗതഃ കപിഃ 353.

പ്രാണാനായമ്യ സന്യാസം ശുക്ലധ്യാനസമന്വിതഃ .

പ്രണമ്യ ഗുരുമീശാനം ജപന്നാസീദതഃ പരമ് 354.

അഥ ദേവാർചനം കർതും യത്നമാസ്ഥിതവാനപി .

പലാശപത്രപുടകദ്വയാനീത ജലം ശുചി 355.

ശിരഃകമംഡലുഗതം നിധായാഗ്നിം ത്രിമംത്രിതമ് .

ആവാഹനാദി കൃത്വാഥ സ്നാനപര്യന്തമേവ ച 356.

അഥ സ്നാപയിതും ദേവമാദായ കരസംപുടേ .

കൃത്വാ നിരീക്ഷണം ദേവം പീഠം നോ ദൃഷ്ടവാൻകപിഃ 357.

ലിംഗമാത്രം കരഗതം ദൃഷ്ട്വാ ഭീതിസമന്വിതഃ .

ഇദമാഹ മഹായോഗീ കിം വാ പാപം മയാ കൃതമ് 358.

യദേതത്പീഠരഹിതം ശിവലിംഗം കരസ്ഥിതമ് .

മമാദ്യ മരണം സിദ്ധം പീഠം ചേന്നാഗമിഷ്യതി 359.

അഥ രുദ്രം ജപിഷ്യാമി തദായാതി മഹേശ്വരഃ .

ഇതി നിശ്ചിത്യ മനസാ ജജാപ ശതരുദ്രിയമ് 360.

അഥാപി ന സമായാതോ മഹേശോഽഥ കപീശ്വരഃ .

രുദ്രം ന്യപാതയദ്ഭൂമ്യാം വീരഭദ്രഃ സമാഗതഃ 361.

കിമർഥം രുദ്യതേ ഭക്ത രുദിഹേതും വദസ്വ മേ .

ഹനൂമാനുവാച-

പീഠഹീനമിദം ലിംഗം പശ്യ മേ പാപസംചയമ് 362.

വീരഭദ്ര ഉവാച-

യദി നായാതി പീഠം തേ ലിംഗേ മാ സാഹസം കൃഥാഃ .

ദാഹയിഷ്യാമ്യഹം ലോകം യദി നായാതി പീഠകമ് 363.

പശ്യ ദർശയ മേ ലിംഗം പീഠം യദ്യാഗതം ന വാ .

അഥ ദൃഷ്ട്വാ വീരഭദ്രോ ലിംഗം പീഠമനാഗതമ് 364.

ദഗ്ധുകാമോഽഖി□□□ല്ലോകാന്വീരഭദ്രഃ പ്രതാപവാൻ .

അനലം ഭുവി ചിക്ഷേപ ക്ഷണാദ്ദഗ്ധാ മഹീ തദാ 365.

അഥ സപ്തതലാന്ദഗ്ധ്വാ പുനരൂർദ്ധ്വമവർതത .

പംചോർദ്ധ്വലോകാനദഹജ്ജനലോകനിവാസിനഃ 366.

ലലാടനേത്രസംഭൂതം നഖേനാദായ ചാനലമ് .

ജംബീരഫലസംകാശം കൃത്വാ കരതലേ വിഭുഃ 367.

യദി നായാതി പീഠം തേ ദഗ്ധാ ലോകാ ന സംശയഃ .

അനായാതമഥോ ദൃഷ്ട്വാ വീരഭദ്രഃ പ്രതാപവാൻ 368.

സനകാദയോ മഹാത്മാനോ ജ്ഞാത്വാ യോഗേന ചാഗമൻ .

ഗൗതമസ്യാശ്രമവരം സമാഗമ്യ മഹേശ്വരമ് 369.

ന ദൃഷ്ടവംതോ ദേവാദിം വിദ്യമാനമപി ദ്വിജാഃ .

അസ്തുവന്നഥ ച സ്തോത്രൈഃ സർവവേദസമുദ്ഭവൈഃ 370.

ഓംനമോ ദേവദേവായ തസ്മൈ ശുദ്ധപ്രഭാചിംത്യരൂപായ തസ്മൈ .

നമഃ സുരാണാമധീശായ തസ്മൈ നമോ വേദഗുഹ്യായ ശുദ്ധായ തസ്മൈ 371.

നമഃ ശിവായാദിദേവായ തസ്മൈ നമോ വ്യാലയജ്ഞോപവീതായ തസ്മൈ .

നമഃ സുരാനംദസംദോഹ വർഷത്രയീ ബിംദുവിശ്വംഭരായ തസ്മൈ 372.

പൃഥിവ്യഥോ വായുരാകാശമാപഃ പുനഃ ശശീ വഹ്നിസൂർയ്യൗ തഥാത്മാ .

യസ്യാഷ്ടൈതാ മൂർതയഃ ശംകരസ്യ തസ്മൈ നമോ ജ്ഞാനഗമ്യായ ശശ്വത് 373.

ഏതാം സ്തുതിമഥാകർണ്യ ഭഗനേത്രപ്രദഃ ശിവഃ .

വിഷ്ണുമാഹ ച ഗച്ഛ ത്വം സമാനയ ച താന്ദ്വിജാൻ 374.

ആനീതാസ്തേന ഹരിണാ ദേവായ പ്രണതാസ്തു തേ .

താനാഹ ശംകരോ വാക്യം കിമർഥം യൂയമാഗതാഃ 375.

മുനയ ഊചുഃ -

ദേവ ദ്വാദശലോകാനാം ദൃശ്യംതേ ഭസ്മരാശയഃ .

സ്ഥിതമേകം വനമിദം പശ്യ ത്വം ലോകസംക്ഷയമ് 376.

സദാശിവ ഉവാച-

ഊർദ്ധ്വസ്ഥപംചലോകാനാം ദാഹേ സംദേഹ ഏവ നഃ .

കഥമംഗാരവൃഷ്ടിശ്ച കഥം നോ വാ മഹാധ്വനിഃ 377.

മുനയ ഊചുഃ -

ഭീതിരസ്മാകമധുനാ വർതതേ വീരഭദ്രതഃ .

സ ഏവാംഗാരവൃഷ്ടിം ച പിപാസുരിവ താമപാത് 378.

ദേവോഥ വീരമാഹൂയ കിം വീരേത്യബ്രവീദ്ഭവഃ .

വീരോ ഹനൂമതോ ലിംഗപീഠാഭാവാദിദം കൃതമ് 379.

കപേശ്ചിത്തം പരിജ്ഞാതും മയാ കൃതമിദം ബൃഹത് .

കൃപാനിധിരഥോ ദേവോ യഥാപൂർവമകല്പയത് 380.

ദഗ്ധാനപൃഖി□□□ല്ലോകാൻപൂർവതഃ ശോഭനാന്വിഭുഃ .
കല്പയാമാസ വിശ്വാത്മാ വീരഭദ്രമഥാബ്രവീത് 381.
ആലിംഗ്യാഘ്രായ ശിരസി താംബൂലം ദത്തവാൻഹരഃ .
അഥാസൗ ഹനുമാനീശ പൂജനം കൃതവാനഥ 382.
ഏകം വനചരം തത്ര ഗംധർവം സവിപംചികമ് .
ഇദമാഹ മഹാവീണാ മമ വൈ ദീയതാമിതി 383.
ഗംധർവോ ന മയാ ത്യാജ്യാ വീണാ പ്രാണസമാ മമ .
മമാപി പ്രാണസദൃശീ വീണേത്യാഹ കപീശ്വരഃ 384.
അഥ മുഷ്ടിനിപാതേന ഗംധർവേ പതിതേ കപിഃ .
ആദായ വീണാം മഹതീം സ്വരതംതുസമന്വിതാമ് 385.
അലാബുസംയുതാം കൃത്വാ രാജവൃക്ഷഫലാകൃതിമ് .
തസ്യോരസി വിനിക്ഷിപ്യ ഗായന്നാഗാച്ഛിവാംതികമ് 386.
ബൃഹതീകുസുമൈഃ ശുദ്ധൈർദേവപാദാവപൂജയത് .
തസ്മൈ വരമഥ പ്രാദാദാകല്പം ജീവിതം പുനഃ 387.
സമുദ്രലംഘനേ ശക്തിം വരം പ്രാദാദഥാപരമ് 388.
സമസ്തഭൂഷാസുവിഭൂഷിതാംഗഃ സ്വദീപ്തിമംദീകൃതദേവദീപ്തിഃ .
പ്രസന്നമൂർതിസ്തരുണഃ ശിവാങ്ഗകഃ സംഭാവയാമാസ സമസ്തദേവാൻ 389.
പീതമുദ്ഗമനീയം ച സമാദായ മഹേശ്വരഃ .
പീതവസ്ത്രമിദം ദേവ ത്വം ഗൃഹാണ ഹരേ ശുഭമ് 390.
ബ്രഹ്മണേ രക്തവസനം സർവേഷാം വസുദസ്തഥാ .
ദേവർഷിദാനവാദീനാം ദത്തവാന്വസുയുഗ്മകമ് 391.
രാമോപി ചൈതദാകർണ്യ ശംഭവേ യുഗ്മമർപയത് .
സുസൂക്ഷ്മം ബഹുമൂല്യം ച സ്വർണഭൂഷണമേവ ച 392.
അഥ ഭുക്ത്വാ സുഖാസീനഃ സാമാത്യഃ സപുരോഹിതഃ .
നാനാമുനിഗണൈർഭൂപൈർവാനരൈർഗൗതമീ തടേ 393.
ശംഭും പുരാണതത്ത്വജ്ഞം രാഘവോ വാക്യമബ്രവീത് .

ത്വമേവ സർവം ജാനീഷേ സർവധർമഗുഹാശയമ് 394.

കസ്മിൻകസ്മിന്യുഗേ ബ്രഹ്മൻകിംവിശിഷ്ടം വദസ്വ മേ .

ശംഭുരുവാച-

ധ്യാനമേവ കൃതേ ശ്രേഷ്ഠം ത്രേതായാം യജ്ഞ ഏവ ച 395.

ദ്വാപരേ ചാർചനം തിഷ്യേ ദാനം ച ഹരികീർതനമ് .

സർവം ച ശസ്തം സർവത്ര ധ്യാനം ന ച കലൗ യുഗേ 396.

നരാണാം മുഗ്ധചിത്തത്വാത്കൃച്ഛ്രസ്ഥാനാം വിശാംപതേ .

ന ധർമേ നിയതാബുദ്ധിർന വേദേ നൈവ ച സ്മൃതൗ 397.

ന ക്രതൗ ന സ്വധാകാരേ പുരാണാനാം ച ന ശ്രുതൗ .

ന യജ്ഞേന ച തീർഥേഷു ന ച ശുശ്രൂഷണേ സതാമ് 398.

നേജ്യായാം ദേവതാനാം ച ന സ്വജാതീയകർമ്മണി .

ന ദേവസ്മരണേനാപി ന ച ക്വാപി വൃഷേ നൃപ 399.

അതശ്ച ദീർഘകാലാനാം പുണ്യാനാമക്ഷമാ നരാഃ .

ദാനം തു സ്വല്പകാലത്വാത്കർതും ശക്നോതി മാനവഃ 400.

അതശ്ച കലിദുഷ്ടാനാം പ്രായശ്ചിതം ന വിദ്യതേ .

കേഷാംചിത്പാപനാശഃ സ്യാത്പ്രായശ്ചിത്തൈസ്തു നാന്യഥാ 401.

ബ്രഹ്മജ്ഞാനീ ഗയാശ്രാദ്ധീ കാശീഗംതാ ശ്രുതൗ രതഃ .

പുരാണജ്ഞാവമാശ്ചൈതേ ശ്രോതാ തസ്യ ച രാഘവ 402.

യുഗാനാമനുസാരേണ തഥാർഥസ്യ വിവേചനാത് .

സ്വ പര പ്രത്യയോത്പാദാത്പരബ്രഹ്മപ്രകാശനാത് 403.

പുരാണവക്താ സർവസ്മാദ്ബ്രാഹ്മണസ്തു വിശിഷ്യതേ .

തേനാപി ച കൃതം പാപം ന സജ്യേത്കിമുതാന്യതഃ 404.

അന്യേഷാമപി കേഷാംചിത്പുരാണം പാപനാശനമ് .

യഃ പുരാണേഷു വിശ്വാസീ വക്താരം മന്യതേ ഗുരുമ് 405.

ബ്രഹ്മവിദ്യാപ്രദാതാരം വിശേഷം ജ്ഞാതിബംധുതഃ .

തസ്യ പാപാനി സർവാണി വിലയം യാന്ത്യസംശയമ് 406.

അഥ ശ്രീശൈലഗമനം പൂജകസ്യ മഹേശിതുഃ .

അതഃ കലൗ മനുഷ്യാണാം പുരാണം പാപനാശനമ് 407.

പുരാ കലിയുഗേ രാമ വൃത്തം സംകീർതയേ ശൃണു .

ആസീത്തു ഗൗതമോ നാമ ബ്രാഹ്മണോ വേദവർജിതഃ 408.

തസ്യ പുഷ്ടിഃ പശുശ്ചാസ്താം ഭ്രാതരൗ വേദവർജിതൗ .

താഭ്യാം സഹ കൃഷിം ചക്രേ തത്ര വൃദ്ധിമവാപ ച 409.

ധനധാന്യാദികം കിംചിദ്രാജാനം ദത്തവാനഥ .

ഉവാച വചനം കിംചിദധികാരം നിരൂപയ 410.

അർഥം ന ഗമയിഷ്യാമി തൗ ശക്തൗ ഭ്രാതരൗ മമ .

രാജോവാച-

ബ്രാഹ്മണസ്യാധികാരോ ഹി വൈദികേ ധർമകർമണി 411.

തദന്യത്ര നിയുക്തസ്യ ബ്രാഹ്മണ്യം വിപ്രണശ്യതി .

ഗൗതമ ഉവാച-

യുഗേഷ്വന്യേഷു ധർമോയം കലിധർമോ ന താദൃശഃ 412.

ഭൂപതി ത്വം ഹി ഭൂപാല നൃപാണാം ധർമ ഉച്യതേ .

ബ്രാഹ്മണശ്ച പരിക്ഷീണസ്തം കുർവന്നൈവ ദുഷ്യതി 413.

ശൂദ്രാണാം തു കൃഷിർദ്ധർമോ നാപദ്യപ്യഗ്രജന്മനഃ .

തസ്മാത്ക്ഷത്രേണ വർതിഷ്യേ ഗ്രാമാന്മമ സമാദിശ 414.

അന്യത്ര ചാത്ര ക്ഷത്രേണ വർതനം മമ രോചതേ .

അന്യന്ന തു തഥേത്യുക്തോ ദദൗ ഗ്രാമാന്ദ്വിജന്മനഃ 415.

ഗ്രാമാധികാരദുഷ്ടസ്യ വർതനം ത്വന്യഥാഭവത് .

അഭക്ഷി മാംസം ചാപായി സുരാ ചാഭാഷി ദുർവചഃ 416.

പരയോഷാ തഥാ ഗാമി പരസ്വം പ്രത്യഹാരി ച .

അക്രീഡി ദ്യൂതമസകൃത്കലംജം ചാദി ദുർഭുജാ 417.

നാപൂജി ജഗതാമീശഃ ശിവോ വാ വിഷ്ണുരേവ വാ .

ഏവം കാലേന ദുർവൃത്തം രാജാ വാക്യമഭാഷത 418.

വിപ്ര വിപ്രത്വമുത്സൃജ്യ ശൂദ്രത്വം പ്രാപ്തവാനസി .

തസ്മാന്നിയോഗധർമേണ ഭവംതം ഭ്രംശയാമി ച 419.

മാസ്തു വിപ്രത്വമദ്യൈവ ശൂദ്രതൈവ വരം മമ .

തദ്യതേ യദി വിപ്രാസ്തേ ന ഭോക്ഷ്യംതി വരം മമ 420.

ന ഹി സർവമിദം ത്യക്തും ശക്തോഹം പൃഥിവീപതേ .

ശംഭുരുവാച-

ഏവം വദതി ദുർവിപ്രേ രാജാ തൂഷ്ണീമതിഷ്ഠത 421.

സ തു വൈ ശൂദ്രതുല്യശ്ച ബുഭുജേന്നം സഹാമിഷമ് .

കദാചിദഥ ദുർവൃത്തഃ പ്രതോലീമംഡപസ്ഥിതഃ 422.

ദ്വിജേന പഠ്യമാനം തു പദ്യം തു ശ്രുതവാനിദമ് .

ഹൃദയേ പദ്യമേതത്തു ദ്വിജേരിതമതിഷ്ഠത 423.

പരാത്പരതരം യാംതി നാരായണപരായണാഃ .

ന തേ തത്ര ഗമിഷ്യംതി യേ ദ്വിഷംതി മഹേശ്വരമ് 424.

വ്യാഖ്യാനമപി ച ശ്രുത്വാ പൗരാണികമഭാഷത .

കീദൃങ്നാരായണഃ പ്രോക്തഃ കീദൃശോപി മഹേശ്വരഃ 425.

കിം പരം ത്വയനം പ്രോക്തം ദ്വേഷഃ കീദൃഗുദാഹൃതഃ .

കിം തത്പരമിതി ഖ്യാതം തതഃ പരതരം ച കിമ് 426.

പൗരാണിക ഉവാച-

പരം തദ്ബ്രഹ്മണഃ സ്ഥാനം സുഖവ്യക്തൈകലക്ഷണമ് .

തതഃ പരതരം വിഷ്ണോർദ്ധാമ തദ്ബ്രഹ്മണോധികമ് 427.

അവിനാശിതയാ തത്തു കീർതിതം പരമം പദമ് .

തന്മധ്യേ പുരുഷോ വിഷ്ണുസ്തദംഗ പരമം വിഭുഃ 428.

ആപോ ഹി നരജന്മത്വാന്നാരാഃ പ്രോക്താ മനീഷിഭിഃ .

നാരാശ്ചാസ്യായനം യസ്മാത്തേന നാരായണഃ സ്മൃതഃ 429.

തത്പരം വർതനം യേഷാം തേ പ്രോക്താസ്തത്പരായണാഃ .

മഹദാദീനി തത്വാനി യാനി തേഷാം യ ഈശ്വരഃ 430.

സൂര്യാഗ്നിശശിനേത്രോഽസൗ മഹേശഃ സ്യാദുമാപതിഃ .

ദ്വേഷോ ഹി വൈരം വിജ്ഞേയമീശ്വരേ പരമാത്മനി 431.

ശംഭുരുവാച-

ഏവം പുരാണഭട്ടേന സമീരിതമിദം വചഃ .

ചിംതയൻപുനരപ്യാഹ മാദൃശസ്യ കഥം ഗതിഃ 432.

പൗരാണികോഽഥ തം പ്രാഹ ശൃണു വക്ഷ്യാമി തേ ഗതിമ് .

കുരു സർവേണ യത്നേന പ്രായശ്ചിത്തം യഥാവിധി 433.

ധർമം ചര യഥാശക്തി യഥാകാലം യഥാവിധി .

വിമുക്തപാപഃ പശ്ചാത്ത്വമുത്തമാം ഗതിമേഷ്യസി 434.

പുരാണമഥവാ നിത്യം ശൃണുഷ്വാവഹിതശ്ച സൻ .

നിരാശോ വാ മഹേശാനം പൂജയസ്വ പിനാകിനമ് 435.

ദേവം വാ പുംഡരീകാക്ഷം കേശവം ക്ലേശനാശനമ് .

സംന്യാസമഥവാ നിത്യം ബ്രഹ്മജ്ഞാനപരോ ഭവ 436.

അഥവാ ഗച്ഛ കാശീശം മുക്തൗ വാ മൃതിമാപ്നുഹി .

ഗയാം വാ ഗച്ഛ തത്ര ത്വം ശ്രാദ്ധം കർതും പ്രയത്നതഃ 437.

അഥവാ സർവവേദാനാം സാരം പാതകനാശനമ് .

രുദ്രം രുദ്രപ്രിയകരം ജപ പ്രത്യഹമാദരാത് 438.

ശ്രീശൈലമഥവാ ഗച്ഛ കേദാരമഥവേച്ഛയാ .

അഥവാ പ്രതിവർഷേ തു മാഘസ്നാനം പ്രവർതയ 439.

കിമത്ര ബഹുനോക്തേന ധർമഭക്തഃ സദാ ഭവ .

നൈവം നരകവാസസ്തേ ഭവിതാ തു ദ്വിജാധമ 440.

ഗൗതമ ഉവാച-

ശ്രുത്വാ സർവം കരിഷ്യാമി പുരാണം ഭവതോ മുഖാത് .

ശാസ്ത്രം വിശ്വാസഹേതും ച വർജ്യം ചാപി വദസ്വ മേ 441.

പൗരാണിക ഉവാച-

വർജ്യം മാംസം സുരാഽന്യസ്ത്രീ ഭോഗോ ദ്യൂതം വികത്ഥനമ് .

പാരുഷ്യമനൃതം മായാ ദേവദേവവിനിംദനമ് 442.

ഗുരൂണാം സുരവൃദ്ധാനാം പുരാണസ്മൃതിഭാഷിണാമ് .

നിംദനം ശ്വേതവൃംതാകം കൃതകാലാബുവർതനമ് 443.

ബീജപൂരം കുസുംഭം ച ലോഹിതം ശൃംഗമേവ ച .

അരരും നാലികേരം ച കൂഷ്മാംഡകം തഥൈവ ച 444.

കോവിദാരഫലം തൈലപക്വം മാനവജം പയഃ .

വാർധ്രീണസ ഖരീ ദുഗ്ധം സൂതികാ ക്ഷീരമാവികമ് 445.

ഔഷ്ട്രമേകശഫക്ഷീരം മാർഗമാജം നൃസംഭവമ് .

വിവത്സാസംധിനീക്ഷീരം ലവണം ചൈവ യോഗി യത് 446.

നാലികേരരസം കാംസ്യേ താമ്രേ മധു ച സീസകേ .

കാചേ തക്രം കരംഭാംശ്ച ഘൃതാക്താന്നൈവ കാരയേത് 447.

ഹോമം തു മൃണ്മയേ പാത്രേ പുരോഡാശം തു രാജതേ .

ന സേവേത പരം ലോകേ ശുഭാർഥീ തു വിചക്ഷണഃ 448.

പാത്രാംതശ്ചൂർണലേപോഽപി തത്ര ഭക്ഷണമേവ ച .

ക്രമുകസ്യ തഥാ ഭക്ഷശ്ചൂർണപത്രസ്യ ചൈവ ഹി 449.

ക്രമുകസ്യാപി പക്വസ്യ ഭക്ഷണം ക്രമിയോഗിനഃ .

പായസേ ലവണം ചൈവ കേവലം ച കരാർപിതമ് 450.

സിംധുസൗരാഷ്ട്രകാംബോജമാഗധേഷു ച സിംഹലേ .

ന ദോഷായ ഭവേത്തത്ര ക്ഷീരം ച ലവണാന്വിതമ് 451.

ക്ഷീരാണി ച സമസ്താനി ലവണാനി ച യോഗതഃ .

ദേശേഷ്വന്യേഷു ദോഷായ പാനേ ചൈവേഹ സംശയഃ 452.

കിമത്ര ബഹുനോക്തേന സദ്ഭിർനിംദ്യം വിവർജയേത് .

ശംഭുരുവാച-

ഏവം തസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ ബ്രാഹ്മണസ്യ മഹാത്മനഃ 453.

സ്വമേവ ഭവനം ഗത്വാ ചിംതയാമാസ ദുഃഖിതഃ .

രാത്രൗ മൃത്യുർദിവാ ചേതി ന ജാനാതി മഹാനപി 454.

പരലോകേ സുഖം ദുഃഖമിഹ ഭോഗവിനോദനമ് .

ക്രിമികീടമനുഷ്യാദ്യൈഃ സുഖ ദുഃഖൈഃ പൃഥക്പൃഥക് 455.

പ്രതിജീവംതു ഹേതൂനാം ഭേദോഽപി സുവിനിശ്ചയഃ .

ഏകസ്യാപി ഹി ജീവസ്യ നാസ്തി ചൈകവിധാ സ്ഥിതിഃ 456.

ജന്മകാലേ മഹാഽജ്ഞാനം ശൈശവേത്യല്പബോധനമ് .

സ്ഖലത്പദേല്പവിജ്ഞാനം ബാല്യേ ചാല്പം തഥൈവ ച 457.

കൗമാരേ ക്രീഡനരതിര്യൗവനേ വിഷയോഷിതമ് .

യൗവനേ വിനിവൃത്തേ തു ദ്രവ്യസംപാദനേഷണാ 458.

വാർദ്ധകേ ഭോഗലിപ്സാ ച ന ഭോക്തും ക്ഷമതേപി ച .

ദൂഷികാ ശ്ലേഷ്മലാലാഭിർവലീപലിതകംപനൈഃ 459.

ശ്വാസകാസാനിലാക്ഷിപ്തൈർഹൃഷീകൈർവികലൈര്യുതഃ .

കിംചിദ്ധർതും ന ശക്നോതി ന ച ജാനാതി കിംചന 460.

തിഷ്ഠംതീഷു പരസ്ത്രീഷു ഗുഹ്യസ്ഥാനം പ്രദർശയേത് .

കോശകംഡൂയനപരഃ ക്രൂരോ ജീവിതലക്ഷണൈഃ 461.

കംഡൂയതേ സ്ഫിചൗ വസ്ത്രമുദ്ധൃത്യ ച വിചാലയൻ .

ഭുംജാനഃ ശ്ലേഷ്മണാ ഗ്രാസം ഗ്രസിതും ന ച ശക്നുയാത് 462.

യദാ കാസസ്തദാ ജജ്ഞേ പായുവായുശ്ച ശബ്ദവാൻ .

നിഃസൃതിശ്ച മലസ്യാപി ശ്ലേഷ്മനിർഗമ ഏവ ച 463.

സ്നുഷാദിഭർത്സനം ബാല താലഹാസ്യനിദർശനമ് .

ഗുരുനിർഗമനാദീനി സംചിംത്യ ച പുനഃ പുനഃ 464.

ആഹൂതോ ഭോജനാദ്യർഥം ഭോജ്യാന്നാദി വിനിംദയൻ .

ചിരമുഷ്ണം ച നിർഭർത്സ്യ പുനശ്ചിംതാമവാപ സഃ 465.

അതിദുഷ്കൃതികർമ്മാഹം കഥം ഭോക്ഷ്യേ കഥം സ്വപേ .

കഥം തിഷ്ഠേ കഥം ഗച്ഛേ പരലോകഃ കഥം ഭവേത് 466.

ഇതി ചിംതാകുലോ നിത്യം ന നമത്യപരാന്വിതഃ .

ദ്വിജസ്യ സദനം ഗത്വാ പുരാണജ്ഞസ്യ രാഘവ 467.

ലജ്ജാവാക്കൃതവക്ത്രശ്ച കിംകരോമീത്യഭാഷത .

ന കിംചിദപ്യുവാചാസൗ ദ്വിജഃ പൗരാണികസ്തദാ 468.

പാപോയമിതി വിജ്ഞായ ശിഷ്യേണ നിരഗാമയത് .

ഗൗതമോപി വിനിർഗമ്യ ദ്വാര്യേവ ച ബഹിഃ സ്ഥിതഃ 469.

ഭുവ്യാസീനം തു വിജ്ഞായ പുരാണാർഥവിചാരകമ് .

കഥം കഥമപി പ്രാപ്യ പീഠം ദത്തം ച നാഭജത് 470.

നിഷണ്ണോ ഭൂതലേ രാമ പുരാണജ്ഞമഭാഷത .

പ്രായശ്ചിത്തം കരിഷ്യാമി തദത്രൈവ വിധീയതാമ് 471.

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച-

പാപാനി കീർതയസ്വ ത്വം സർവഥൈവ കൃതാനി തു .

സ ചാപി നാഽകൃതം കിംചിന്മയാ പാപമിതീരയൻ 472.

രുദൻപപാത ഭൂമ്യാം ച കഥം താതേതി പീഡിതഃ .

ബ്രാഹ്മണസ്തമഥ പ്രാഹ പ്രായശ്ചിത്തം ന വിദ്യതേ 473.

മഹാപാപം ത്രിരാവൃത്തേ പുനശ്ച യദി ചേത്കൃതമ് .

ഗൗതമ ഉവാച-

പൗരാണിക മഹാഭാഗ പ്രാപ്യാപി ത്വാമഹം കഥമ് 474.

പാപയുക്തോ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ സംഗതിർവിഫലാ ഭവേത് .

പൗരാണിക ഉവാച-

ശാസ്ത്രം പ്രമാണം സർവേഷാം പ്രായശ്ചിത്തവിനിർണയേ 475.

തദ്വിനാ യോ ഹി തം ബ്രൂയാത്പ്രായാശ്ചിത്തം ന തദ്ഭവേത് .

സകൃത്കൃതേ സകൃത്പ്രോക്തം ദ്വിതീയേ ദ്വിഗുണം ഭവേത് 476.

തൃതീയേ ത്രിഗുണം പ്രോക്തം ചതുർഥേ നാസ്തി നിഷ്കൃതിഃ .

ത്വയാ കൃതം തു ബഹുധാ ചതുർവിധമപീച്ഛയാ 477.

കഥം വക്തുമഹം ശക്തഃ പ്രായശ്ചിത്തം ഭവാദൃശേ .

ഗൗതമോഽപി പുനഃ പ്രാഹ ക്വ ഗംതവ്യം മയേതി ച .

ഉപവാസത്രയം കൃത്വാ ശിവരാത്രിമവിംദത 480.

ചതുർഥമുപവാസം ച ചകാരാതീവ ദുഃഖിതഃ .

പാരണം ചാപ്യമായാം സ കൃതവാൻഫലവൽകലൈഃ 481.

അഥ പ്രദക്ഷിണം ചക്രേ ശ്രീശൈലസ്യ ച സ ദ്വിജഃ .

ഗതവാന്മംദിരം പശ്ചാച്ചിംതയാതികൃശഃ ശ്വസൻ 482.

കഥം പാപനിവൃത്തിർമേ തൂഷ്ണീംഭൂതസ്യ സേത്സ്യതി .

അനംതമവിചാര്യം കിം പാപം ച സുമഹത്തരമ് 483.

ശ്രുത്വാ ന കോപി മേ ബ്രൂയാത്പ്രായശ്ചിത്തം വിധീയതാമ് .

കിംതു കസ്മിൻപുരാണേ തു ശ്രുതേ ജ്ഞാതം ഭവിഷ്യതി 484.

ഇതി കൃത്വാ മതിം സോഥ പുരാണജ്ഞമഭാഷത .

പുരാണമേകം മേ താത വ്യാഖ്യാതു ഭഗവാനിതി 485.

ജാതകർമാദിസംസ്കാരാൻകാരയസ്വ മമാശു വൈ .

ദ്വിജോ ഭൂത്വാ ശൃണോമ്യദ്യ പ്രായശ്ചിത്തം കരോമ്യതഃ 486.

വിധായകം പുരാണം മേ ഭവിഷ്യതി ച കീർതിതമ് .

അതഃ ശക്യം കരിഷ്യാമി പുരാണാർഥം വിനിശ്ചയൻ 487.

പൗരാണിക ഉവാച-

യഥാവത്കീർതയിഷ്യാമി പുരാണം പാപനാശനമ് .

യഥാജ്ഞാനം യഥാശക്തി യഥാശുദ്ധം യഥാവിധി 488.

കിം വാംച്ഛസി പുരാണം തു കീർതയിഷ്യേ തദേവ തു .

ഗൗതമ ഉവാച-

സർവം രുചി പുരാണം മേ വക്തവ്യം കിം ഹിതം വദ 489.

ശ്രുതേ യസ്മിൻഭിദാ നൈവ ജായതേ തു ഹരീശയോഃ .

പൗരാണിക ഉവാച-

കൗർമോക്തം യത്പുരാണം തദ്ദേവയോരഭിദാഭിധമ് 490.

ശൃണോതി യസ്തത്പ്രഥമം തസ്യ പാപം വിനശ്യതി .

തസ്യ വക്താ തു യോ വിപ്രസ്തസ്യ വിഘ്നാംതരം ഭവേത് 491.

ശ്രോതവ്യം മന്യതേ പാപോ യദി ഭാര്യാ വിനശ്യതി .

കിംചൈകം ദുഷ്കരം വക്ഷ്യേ ശ്രോതുർവക്തുരനിംദകമ് 492.

വ്യാഖ്യാതരി യദി പ്രീതിർദ്ധർമാദേവ പ്രകാശിനീ .

ആചാരദർശനേ പുണ്യേ കർമമോക്ഷാദിദർശകേ 493.

തദാ തുഷ്ടോ മഹേശഃ സ്യാദ്വിഷ്ണുരിഷ്ടഫലപ്രദഃ .

പിതരസ്താരിതാസ്തേന യാംതി തേ പരമാം ഗതിമ് 494.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശിവരാഘവസംവാദേ ചതുർദശോത്തരശതതമോഽധ്യായഃ 114.
